Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester. Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
MAR 5 1919

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 9 Vol. VI. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 27d. Vasario (February), 1919. 5 cents per copy Metai 6
Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Masschusetts, under the Act of March 3, 1879.

Bolševikiška Valdžia Įsteigta Bavarijoj, Kurios Premieras Eisner Tapo Nužudytas.

Daugybė aristokratų suareštuota Bavarijoj. Paderewskis sako lenkai niekad neturi pamiršti kad Vilnius yra jųjų. Lenkų armija "išravinėja" bolševizmą iš Lietuvos. Komunistų sukilimas Vengrijoj. Anglijai gresia didelis pavojus nuo rengiamų streikų kasyklose. Francijos premieras Clemenceau pašautas. Prezidentas Wilson sugrįžo namon.

Sako sąjungiečiai nuskandys vokiečių laivyną.

Londonas, vasario 18 d.— Daugelis Londono laikraščių praneša, kad sąjungiečių taryba baigia sutaisyti galutines laikinės taikos išlygas del vokiečių. Pagal šias išlygas, didžiuma Vokietijos karės laivyno sakoma bus nuskandinta; jiems bus palikta tik gana didelis laivynas del apsiginimo. Kariumenė jų bus apribuota 250,000 kareivių, vien del tvarkos užlaikymo.

Francija praleis 250 milijonų Amerikoj.

Paryžius, vasario 18 d.— Kalbama, buk Francija jau prisirengus pradėti atbudavojimo darbą savo nuteriotose teritorijose. Francija jau pradėjo derybas su Suv. Valstijom, pagal kurias ji sakoma ketina išleisti Amerikoj net 250 milijonų dolerių del visokių reikmenų reikalingų Francijos atstatyme. Francija pirks vien įrankių (tools) už 40 milijonų dol.; žemdirbystės įrankių už kitą tiek; medvilnio už $100,000,000; taipgi vario ir šiaip visokios žalios medegos.

Trotskis ir Leninas susipyko?

Stockholm, vas. 18 d. — Anot pranešimo iš Helsingforso, didelis nesutikimas ištiko tarp Maskvos sovieto, vedamo bolševikų premiero Lenino ir Petrogrado sovieto vedamo karės ministerio Trotskio, kaslink dalyvavimo konferencijoj ant Prinkipo salos.

Leninas sakoma nori dalyvauti konferencijoj, nes mano, kad ekonominis stovis Rusijoj yra bevilties. Trotskis buk tvirtina, kad užėmus Ukrainą, maisto ir kuro stovis tuoj pagerės. Tad jis nusiuntė didelę armiją Ukrainan, kur mušiai dabar eina; ukrainiečiai sakoma jau keliuose mušiuose įveikė bolševikus.

Influenza siaučia Paryžiuje.

Paryžius, vasario 18 d. — Išpaniškos influenzos epidemija dabar siaučia Paryžiuje. Per praeitas tris sąvaites suvirš 1,000 žmonių mirė ta liga.

Šiltinė Maskvoje.

Washington, vasario 18— Anot pranešimų iš Helsingforso, šiltinė labai išsiplatinus Maskvoje; 1,000 naujų ligonių suserga kas sąvaitę. Ligonbučiai yra prisigrudę ir negali aprupinti ligonius.

Švedai išvarys Ludendorfą.

Kopenhagen, vas. 18 d.— Gen. von Ludendorf, garsus vokiečių vadas, iškilus revoliucijai, rado prieglaudą Švedijoj, bet dabar ir iš ten varomas. Švedai paliepė jam išsikraustyti 21 d. vasario.

Gen. Denikin sumušė bolševikus.

Odessa, vasario 18 d. — Gen. Denikinas, vadas antibolševikų armijos, pasiekė Kaspėjos jures; jis nužengė 350 verstų, paėmė 31,000 nelaisvių, 95 kanuolių ir tt. Jis dabar pulsiąs ant bolševikų armijos Dono upės rajone.

Francijos premieras pašautas.

Paryžius, vasario 19 d.— Tulas francuzas anarchistas, vardu Cottin, šiandien paleido 7 šuvisu į Francijos ministerių pirmininką Clemenceau. Trįs šuviai pataikė — viens į petį, o kiti du į tiesią ranką. Manoma kad žaizdos nėra labai pavojingos ir tuoj pagytų, jei ne didelė senatvė premiero. (Jis yra jau 78 metų amžiaus).

Kottin sako pašovęs premierą, nes jis yra žmonijos priešu ir rengia naują karę.

Streikai uždarė 100 vokiečių anglių kasyklų.

Kopenhagen, vasario 19— Daugiau negu 100 anglių kasyklų Vestfalijoj, Vokietijoj, turėjo buti uždaryta iš priežasties generalio streiko, kurį spartakiečiai apšaukė. Streikai abelnai skubiai platinasi visoj vakarų Vokietijoj, po vadovyste spartakiečių ir neprigulmingų socialistų.

Sibiro, Archangelsko ir pietų Rusijos valdžios neis konferencijon.

Washington, vasario 19— Anot žinios, kurią rusų ambasada gavo čionai, atstovai Sibiro, Archangelsko ir Pietų Rusijos valdžių formališkai įteikė Taikos konferencijai Paryžiuje notą, atsisakydami nuo dalyvavimo konferencijoj su bolševikų ir kitų rusų valdžių atstovais ant Prinkipo salos. Jie sako negali turėti jokių derybų su bolševikais.

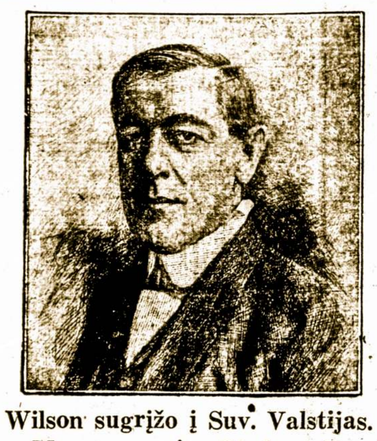

Prez. Wilson sugrįžo į Suv. Valstijas.

Boston, Mass., vasario 24 d. — Prezidentas Wilsonas ir jo žmona išlipo čionai kaip 11:30 val. ryte. Jie buvo kuoiškilmingiausiai priimti. Visas miestas buvo išrėdytas; gatvės buvo prisikimšusios žmonių susirinkusių pasveikinti prezdentą.

Prezidentas Wilson išbus namie tik iki kovo 5 d., kuomet vėl grįžš Europon ir išbus tenai iki taika bus įvykinta.

Vokiečiai sumušė bolševikus Lietuvoj?

Basel (Šveicarijoj) vasario 19 d.—Anot žinių iš Liepojaus, vokiečiai sumušė bolševikus ir užėmė miestelį Mažeikiai, netoli Šiaulių.

Amerikonų pulkai Berline.

Londonas, vasario 20 d.— Anot pranešimo iš Berlino, amerikonų pulkai pribuvo Berlinan ir apsistojo tuluose hoteliuose. Užduotis šių kareivių yra apsaugoti didelius maisto siuntinius, kurie manoma neužilgo čia pribus.

60,000 darbininkų sustreikavo Petrograde.

Londonas, vasario 20 — Anot rusų bevielinio telegramo gauto čionai, 60,000 darbininkų sustreikavo Petrograde, pareikalaudami užbaigimo civilės karės ir įsteigimo laisvos prekybos.

Reikia suteikti maisto Vokietijai.

Paryžius, vasario 20 d.— Keturiolika anglų oficierių, kurie neseniai aplankė įvairias dalis Vokietijos del ištyrinėjimo, praneša, kad butinai reikia greitai dastatyti maisto Vokietijai.

Jei maisto nebus suteikta, sako šie oficieriai, tai arba badas arba bolševizmas gal abu — užviešpataus Vokietijoj. Vokietijoj ypač truksta riebumų. Taipgi, anot jų reikia išrasti budą panaikinti bedarbę, nes tas, kartu su badu, platina bolševizmą.

Žmogžudis Austrijos prezidentas.

Londonas, vasario 20 d.— Dr. Friedrich Addler, kuris užmušė Austrijos premierą Sturgkt, Viennoj, 1916 mete, tapo paskelbtas prezidentu Vokiškos-Austrijos republikos. Ji apskelbė kareiviai, kurie sergstį Vienną, Austrijos sostinę.

Kaizerio sunus suareštuotas.

Kopenhagenas, vas. 20 d. — Princas Joachimas, exkaizerio jauniausias sunus (kuris buvo siulomas Lietuvai už karalių. **Red.**) tapo suareštuotas; jis buvo nužiurėtas kaipo dalyvaujantis "tulose intrygose."

Bavarijos premieras nužudytas; ministeris pašaustas.

Muenchen (Bavarijoje), vas. 21 d. — Koks tai grafas Lieutenantas Arco Valley mirtinai nušovė Bavarijos premierą, Kurt Eisner, šį rytą. Žudikas buvo pats sargo sunkiai sužeistas ir sakoma miršta. Eisner buvo žydas, socialistas kairiųjų pažiurų.

Laike sesijos Bavarijos Landtago, kuomet ponas Auer, Bavarijos ministeris vidaus dalykų, kalbėjo apie nužudymą Eisnerio, kas nors viešojgalerijoj (kur publikai leidžiama klausyti Landtago debatų) šovė į jį ir sunkiai sužeidė. Atstovas Osel buvo užmuštas, o kiti du tapo sunkiai sužeisti.

Nustumė bolševikus 35 mylias atgal.

Archangelskas, vas. 21 d. — Sąjungiečių ir rusų pulkai ofensyve išilgai Murmansko gelžkelio, nustumė bolševikų pulkus 35 mylias atgal, paėmė daug grobio ir 50 nelaisvių.

Lenkai niekad nepamirš, kad Vilnius jų.

Varšava, vasario 21 d. — Vakar Lenkijos Tautos Seimas laikė savo antrą svarbią sesiją. Gen. Pilsudskis atidavė savo autoritetą kaipo diktatorius, bet Seimas jam vėl sugražino tą vietą iki konstitucijonalė valdžios forma neįvyks.

Premieras Paderewskis pasakė labai patriotišką pra kalbą, kurioj sakė, kad jų šaliai reikia didelės armijos del apsiginimo nuo bolševikų. Taipgi, kad darbininkų gerovė turi buti prižiurėta ir žemė suteikta valstiečiams.

Galutinai jis sakė, kad Lenkija neturi niekad užmiršti, kad Teschen yra jos, taip pat ir miestai kaip **Vilnius.** Lietuviam ir ukrainiečiam, sako jis, galima leisti vartoti savo kalbą ir turėti savo papročius ir mokyklas.

Prinkipo konferencija atsibus kovo 15.

Paryžius, vasario 21 d.— N. Tčaikovski, prezidentas Archangelskos valdžios apsiėmė dalyvauti Princkipo konferencijoj. (Pora dienų atgal buvo pranešta, kad Archangelskas atsisakė). Sąjungiečiai sakoma mano naujus pakvietimus išsiųsti į tą konferenciją, duodant visom rusų srovėm dar kartą progą apsiimti ar atsisakyti. Konferencija sakoma atsibus kovo 15.

Sovietų republika Bavarijoj.

Berlinas, vasario 22 d. — Bavarijoj vakar Muencheno kareivių ir darbininkų taryba paskelbė Sovietų republiką. Grafas Arco Valley, jaunas studentas, kuris užmušė Premierą Eisner tapo iniršusios minios nulinčiuotas.

Krautuvės ir dibrtuvės yra uždarytos. Darbininkai laiko parodas ir reikalauja streiko. Automobiliai neša dideles raudonas vėliavas ir parašus "atkeršykime už Eisnerį. Minios neleido buržujų laikraščiams pasirodyti už tai, kad šie buvo priešingi Eisneriui.

Kopenhagen. Anot žinių čia gautų, Bavarijos vidaus ministeris Auer mirė nuo žaizdų. Karės stovis tapo paskelbtas Muenchene. Veikimo komitetas susitvėrė iš trijų socijalistų partijų, kuriose įeina atstovai komunistų, darbininkų, valstiečių ir kareivių tarybų.

Augusburg, Bavarijoj irgi karės stovis.

Londonas. Anot žinių čia gautų, tikra civilė karė tebeeina Muenchene. Po Eisnerio nužudymu, bažnyčių varpai pradėjo gausti ir 10,000 darbininkų iš priemiesčių maršavo į miestą. Šaudymas tuomet prasidėjo. Krautuvės buvo apiplėštos. Daugelis gyventojų bandė išsmukti iš Muencheno, bet spartakiečiai pagriebė gelžkelio stotį ir sulaikė juos.

Komunistų sukilimas Vengrijoj.

Paryžius, vasario 22 d.— Gauta pranešimas per Šveicarija, buk komunistų sukilimas ištiko Vengrijos sostinėje, Budapeste; sukilime vadovauja daugiausia rusų ir vokiečių agitatoriai.

Vengrijos laikinis prezidentas, grafas Karolyi, tuoj sušaukė ministerių susirinkimą, kuriame nutarta aštriai numalšinti sukilimą. Karės stovis tapo paskelbtas,

Bolševikiška valdžia Bavarijoj.

Paryžius, vasario 23 — Bavariją dabar valdo komitetas 11 ypatų; jie pranešė seniems ministeriams, kad valdžia bus ant bolševikiškų pienų.

Graz, Bayreuth ir kitur Bavarijoj irgi atsibuvo sukilimai kairiųjų socialistų. Kareiviai ir jureiviai valdo Muencheno telegrafų ir telefonų linijas. Kovojimas tebeeina Muencheno gatvėse. Daug žmonių sakoma buvo užmušta. Kareiviai ir darbinkai valdo amunicijos įstaigas.

Riaušininkai suareštavo arcivyskupą Faulhaber, kuris yra didelis radikalų priešas.

Daugelis Bavarijos aristokratų tapo suareštuoti; jie yra nužiurėti kaipo dalyvausieji suokalbyje užmušti Eisnerį.

ATSIPRAŠOME gerbiamų skaitytojų, kad del trukumo popieros, šis numeris "A. L." išėjo tik 6 puslapių. Sekanti numeriai bus paprasto didumo. Ant Velykų gal atsimokėsime ir už šį numerį.

Administracija.

Spartakiečiai pagriebė ir Badeno telegrafus; gelžkelių veikimas yra pertrauktas.

Bavarijos delegatai į Įsteigiamąjį Seimą Weimare, sugrįžo namon, taip kad darbas seimo bus sukliudytas. Seimas rupinsis kaip įvesti tvarką Bavarijoj.

Darbininkai yra ginkluojami Muenchene, kad galėtų priešintis Eberto valdžiai, jei ši nutartų įsikišti. Joki laikraščiai neišeina Muenchene.

Sako vokiečiai vėl nori monarchijos.

Koblenz, vasario 23 d. — Ekspertai, kurie dabar tėmija dalykus Vokietijoj sako, buk gilumoj jų širdies, vokiečiai dar vis monarchistai ir labai galimas daiktas buk republika neilgai gyvavus persikeis vėl į monarchiją.

Sakoma buk ex-kaizeris yra skaitomas kaipo kankinys už jo tėvynę. Vokiečiai gal maloniai atgal priimtų savo karališką šeimyną. Vokiečiai jaučiasi, kad jie yra įveikti ir paniekinti, bet karštai geidžia atkeršyti savo priešams, anot šių ekspertų.

Daug užmušta Budapešto riaušėse.

Londonas, vasario 23 — Komunistai ir bedarbiai sukėlė dideles riaušes čionai laike kurių apie 50 žmonių tapo užmušta. Didžiuma darbininkų sakoma nepritaria komunistams. Komunistų vadas Bela Kun sakoma buvo minios nulinčiuotas.

Lenkai išrauja bolševizmą iš Lietuvos?

Varšavas, vasario 23 d. — Čia gauta žinių, kad bolševikai praleidžia daug pinigų sukelti betvarkę Lenkijoj. Tuo tarpu, lenkų pulkai "išravinėja bolševizmą iš Lietuvos ir Balt-Gudijos" (Išravinėja bolševizmą, bet sėja lenkystę? **Red.**).

Minia bedarbių sukėlė demonstraciją Varšavoj, bet

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.00 —— Pusei Metų - $1.00
Kitose Viešpatystės Metams - $2.50 —— Pusei Metų - $1.25
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - - $2.00 —— 6 Months - - $1.00
To Foreign Countries - - $2.50 —— 6 Months - - - $1.25
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

nusimalšino, kuomet buvo pranešta, kad maisto pribuna Lenkijon.

Lenkai sako buk dažinoję, kad vokiečiai daro intryigas prieš lenkus su bolševikais. Jie sako leidžia vokiečių pulkams Lietuvoj subolšivėti, kad paskui butų lengviau veikti prieš lenkus. Jie mat sakys, kad vadai negali bolševikų pulkų suvaldyti.

Princas Leopoldas suareštuotas.

Geneva, vasario 24 d. — Princas Leopoldas, buvęs vokiečių viršiausiu komandantu rusų fronte, tapo suareštuotas; jis yra nužiurėtas kaipo suokalbininkas prieš Eisnerį; Bavarijos monarchistai sakoma buvo padarę surašą demokratų, kuriuos ketino nužudyti. Exkronprincas Leopoldas sakoma, yra galva monarchistų judėjimo Bavarijoj.

Tuo tarpu Muenchene gana ramu; nauja valdžia tvarkiai veikia. Prezidentas Ebertas todelei nutarė tuo tarpu nesikišti į Bavarijos dalykus.

Paryžius. Sekant susirinkimą Mannheime, pagerbimui Eisnerio, republika tapo paskelbta Badeno valstijoj. Žmonės paleido kariškus nelaisvius ir sudegino paloiaus archyvus.

Trotskis šaukia didelę armiją, kovoti su lenkais.

Varšava, vasario 24 d. — Trotskis jau yra surinkęs armiją 600,000 kareivių. Dabar bolševikai eina ant Baronavičių. Trotskis sakoma sakęs, kad "reikia kovoti prieš išdavingus lenkus iki paskutiniam."

Užtai lenkai dabar irgi nori surinkti didelę armiją.

Šiltinės siaučia Lenkijoje.

Anglijai gresia civilė karė.

Londonas, vasario 24 d. — Premieras Lloyd George pasakė Anglijos parlamentui šiandien, kad civilė karė gresia Anglijai, jei nebus atrasta budas sutaikinti angliakasius, kurie rengiasi streikuoti.

NORI SURENGTI LIETUVIŲ ARMIJĄ.

Pittsburg, Pa. 20 d. vasario Lietuvių Tautos Taryba laikė susirinkimą čionai atsišaukiant į Suv. Valstijų valdžią, kad leistų suorganizuoti armiją iš 30,000 nepiliečių, del kovojimo Lietuvoje prieš bolševikus. Ši armija bus pasiųsta pagelbon Lietuvos lietuvių armijai, kuri, anot Tarybos, susideda iš 80,000 vyrų.

Taipgi prašo Suv. Valstijų valdžios, kad parduotų Lietuvai dalį amerikonų amunicijos ir ginklų, kurie randasi Europoje.

New York. Per praeitą metą, New Yorko mieste net 5,200 ypatų mirė; nesavo mirčia. Buvo 273 žmogžudysčių, 772 saužudysčių. Kitos mirtis paėjo iš įvairių netikėtų nelaimių.

* * *

Moteris dirbančios vilnono audinyčiose, Toronto, Kanada, turėjo sutikti su numušimu jų mokesties arba prasišalinti iš darbo.

Iš Lietuvos.

Lietuvos žmonės pradeda organizuoti miliciją.

Kalvarija, Suvalkų gub. Vos tik pasklydo gandas apie revoliuciją Vokietijoje, kaip žmonės visur subruzdo, pradėjo organizuotis. Lapkričio 11 d. Kalvarijos miesto gyventojai susirinko miesto ir išrinko miesto Tarybą iš 6 žmonių. Pirmininku buvo išrinktas Vytautas Aleksa. Rinkimuose dalyvavo visų tautų žmonės, kaip turtingieji luomai, taip ir darbininkai, be pažiurų skirtumo. Po rinkimo protokolo kopija buvo įteikta vokiečių burmistrui ir tuojaus pradėta rupintis milicijos sutvarkymu, kuri nuo lapkričio 16 d. jau pradėjo darbuotis. Miesto tarybos įsakymu uždėta kontrolė ant vokiečių grudų sandėlių, taip pat ant Kalvarijos dvaro turtų ir maluno, kuris dirba po Kalvarijos dvaro darbininkų Tarybos priežiura. Lapkričio 25 d. miesto žinion perėjo paštas ir telegrafas. Kalvarijos dvaro girią saugoja milicija. Artimiausiu darbu eilėje stovi ligoninės atidarymas, miesto prieglaudos, mokyklos ir kitų įstaigų aprupinimas, kuru ir maistu. Revoliucijos obalsis pasiekė ir kaimą. Lapkričio 12 d. agronomo Sergijaus Klimo rupesniu buvo sušauktas Jenavo valsčiaus susirinkimas pas ukininką Jackevičių. Nežiurint, kad žinia buvo paleista iš vakaro, ryto metą bemaž visas valsčius buvo vietoje. Pakvietimuose buvo aiškiai pažymėta, kad į susirinkimą privalo atvykti visi pilnamečiai, suėję 20 metų amžiaus, piliečiai: ukininkai, jų tarnai, dvarų darbininkai ir bežemiai — vyrai ir moterys. Susirinko arti 650 žmonių. Susirinkiman atvyko ir buvusieji vokiečių žandarai, kurie su šautuvais rankose mėgino iš blaškyti susirinkusius, bet jų visos pastangos sugniužo prieš Jenavo valsčiaus piliečių vienybę. Susirinkimas, kuriam vadovavo vienu balsu išrinktas pirmininkas agronomas Sergijus Klimas, po įvairių pasikalbėjimų del valsčiaus sutvarkymo, del kaimo gyventojų ir jų turto apsaugos, išrinko valsčiaus reikalams rupintis Tarybą iš 5 žmonių ir jiems padėjėjų. Pirmininkas agronomas Sergijus Klimas, jo padėjėjas Jonas Aleksa iš Kumečiškių, baigęs Komercijos institutą, sekretorius Jonas Jackevičius, baigęs aukštesnę mokyklą, iždininkas Jonas Stepšys ir Juozas Grinevičius. Padėjėjai: Vincas Boruta, Antanas Kupris, Vincas Kašiuba, Vladas Vingilis ir Jonas Botyrius. Išrinktoji Taryba tuojaus pradėjo rupintis milicijos sutvarkymu ir tą pačią dieną surašė 60 vyrukų, panorėjusių stoti milicijos eilėsna. Ligi lapkričio 16 d. milicijos skaičius padidėjo iki 160 žmonių, o 4 dienom vėliau — iki 230 žmonių. Gyventojų susipratimas ir vienybė padarė savo. Lapkričio 17 d. Jenavo valsč. milicija skaičiumi 160 žmonių su kuopų viršininkais (kuopoje 8—20 žmonių) ir savo vadu p. Šoliu, raudonais raikščiais ant kairės rankos, priešakyje raudona vėliava su parašu: "Už Lietuvos Piliečių laisvę," dainuodama, įžengė kolonomis Kalvarijos miestan, kur tą dieną įvyko manifestacija su prakalbomis, tokia puikia tvarka, kurios retai tetenka matyti musų susirinkimuose. Nuo lapkričio 16 d. valsčiaus milicija Tarybos paskelbimu pradėjo pildyti savo pareigas: gerbti piliečių laisvę, buto neliečiamybę, saugoti visuomenės ir privatinį turtą nuo vagių ir plėšikų, daboti, kad šaltyšiai laiku paskelbtų valsčiaus nutarimus.

Milicijonieriai pačių valsčių renkami slaptu arba viešu balsavimu, telkiasi į kuopas (iš 4 iki 20 vyrų) žiurint kiek kuriame rajone susirenka vyrų. Kuopa renka iš savo tarpo kuopos viršininką, viršininkai gi — savo vyriausiąjį vadą. Tarybos rupesniu tuojau buvo perrinkti šaltyšiai ir išleisti paskelbimai del rekvizicijų ir visokių "šeinių panaikinimo. Yra išdirbtas ir teismų sumanymas, kurie neilgai laukiant pradės veikti. Tuojau bus pradėta surašinėti gyventojai, karo nuostoliai. Bus steigiama naujų mokyklų, rupinamasi pavargėliais ir bedarbiais; sugriautieji ukiai aprupinti sėklomis, arkliais ir padargais. Valsčiaus Tarybos raštinė suorganizuota gerai: įvesta registracija, knygos, kvitai ir tt. Raštinė turi rašomąją mašinėlę ir taiso savo hektografą.

Raštinės išlaidoms apmokėti valstiečiai sudėjo aukų pinigais ir maistu. Už paaukuotus daiktus išduodami kvitai. Be to dar, pajamos ir išlaidos Tarybos nutarimu bus kas mėnuo skelbiamos laikraščiuose.

ŠALIN SKAUSMAS!
Budamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepaisant kaip sunkus tas darbas butų.
Kiekviено priederme yra saugot save nuo ligų. Turint šalti ir nebandant jį prašalint, gali išsivystyt į pavojingą liga. Menkiausis piksterejimas gali veliaus butl labai pavojingu, jeigu tuoj nebus prišluretas.
PAIN-EXPELLER
tai užtikrinanti namine gydyole, kuri turi rastis kiekviено namuose. Išgydymui šalčio krutinėje, skausmai šonose ir nugarojo, rumatizmą ir neuralgija, rumpasi sakant visokius skausmus raumenyse ar sąnariuose Pain-Expeller ira geriauses.
Neapsigauk pirkdamas pigius vaistus didelese bonkose. Reikalauk geriausią. Kuomet pirksi Pain-Expeller, persitikrink ar yra INARA, vaisbaženklis ant baksiuko. VISU KITOKIU NEIMK. 35 centai ir 65 centai už bonkutę. Gaunamos visose aptiekose ar tiesiog is laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.,
74—80 Washington St.,
New York.
DESTROYS ANY PAIN

Lietuvos Atstatymo Bendrovės

Atskaita

UŽ 1918 METUS

AKTYVAS:		
Pinigai Banke		$12,364.87
Bondsai		$51,489.80
Priklauso prie šėrininkų		$18,418.63
Investmentai		$29,199.94
Kitoki turtai		$ 1,604.35
		$113,077.57
Viską išmokėjus, gryno pelno		$ 927.57
1917 m. gruodžio 31 d. išviso kapitalo buvo		$20,000.00
Per 1918 m. užaugo		$93,077.57

PASYVAS:		
Legalizuotas kapitalas	$1,000,000.00	
Atitraukus neišrašytą	$ 889,850.00	
Išrašytų šėrų vertė		$110,150.00
Rezervas del Progress Shoe Mfg. Co.		$ 2,000.00
Pelnas	$ 2,030.97	
Atitraukus išmokėtus div.	$ 1,103.40	
		$ 927.75
		$113,077.57

Ši atskaita yra padaryta prisaikintų valstybės revizorių Mercantile Audit Co. ir direktorių valdybos užtvirtinta

DIREKTORIŲ TARYBA:
M. W. BUSH—Iždininkas, R. KARUŽA—Pirmininkas,
V. K. RAČKAUSKAS—Sekretorius,
Kun. N. J. PETKUS—Vice-Pirmininkas.

DIREKTORIAI:
Dr. A. BACEVIČIUS, Kun. P. GUDAITIS, K. KASAKAITIS,
J. O. ŠIRVYDAS ir A. B. STRIMAITIS.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė,

320 FIFTH AVENUE, NEW YORK CITY

APŽVALGA

Partijų Nepaliečiamybė ir Seimas.

Jau keios sąvaitės praėjo nuo laiko, kaip tautininkų ir klerikalų tarybų atstovai nutarė šaukti seimą, bet lygšiol nieko galutinai tame dalyke nepadaryta. Oficialiai paskelbta, kad nesusitaikyta kaslink vietos. Nesinorėtų vienok tikėti, kad tai butų tikra kliutis, del kurios dalykai taip vilkinasi. Tai tik laikinis pasiteisinimas. Tikroji priežastis yra kita — baimė, kad visuomenės seimas nepareikalautų atskaitos už išėjusius aikštėn tulų partijų vadų darbus, baimė, kad seimas nesumažytų autoriteto kaip kurių įsivyravusių partijų, kurios šiandien veikia neatsižvelgdamos į visuomenės interesus, bet vien savo partijinio labo.

Labiausiai nepageidauja seimo klerikalai. Nesusitaiko su tautininkais, kaslink šaukimo vietos, o tuom tarpu skeibia referendumą, kad nubalsuoti, ar seimas reikalingas ar ne, stengiasi balsuotojams inkvėpti, kad duotų negatyvį atsakymą ir suteiktų tokiu budu svarbų pasiteisinimą — žmonės nenori, todel seimo nešauksime.

Kuone panašiai elgės klerikalai ir prieš New Yorko seimą. Priešinosi seimo idėjai visais budais — užmanytojus koliojo visokiais vardais, bet pamatę, kad seimo neišvengti, pasirupino jį taip suorganizuoti, kad jų partija nebutų paliesta ir visi reikalai butų sulyg jų norų nuspręsti.

Suprasdami klerikalų baimę, tuli tautininkai siulo garantijas, kad seime partijos bus neliečiamos, kad seimo užduotis tai bus vien išlaukinės politikos nustatymas, pareikalavimas neprigulmybės ir tt. Matydami gerą progą, tuli tautininkai siulo naujas sutartis klerikalams (žiurėk "Vien. Lietuvninink ų") ir prižada jų nelaužyti. Partijų nepaliečiamybei, žinoma, tik padariusiųjų sutartį, karštai pritaria ir "Lietuva," kuri bijosi, kad seimas netaptų pirmeivišku. Mat praeitasai seimas su skandalais už maldą, su "parševikais," taip užimponavo, kad nori jį pakartoti.

Kodel tuli tautininkai taip greiti ant naujų kompromisų ir sutinka pažaboti seimą naujomis sutartimis, kad tik klerikalai jame dalyvautų ir sulaikyti nuo jo pažangesniają visuomenę, nesunku suprasti. Didesnių reformų, budami konservatyvės dvasios, jie bijosi — o skandaluose Europoje figuruoja vienas kitas artymas jiems asmuo, ir tuos nuotikius musų politikoje jie iškėlė daugiau, kad privertę klerikalus taikintis, o ne iš principo. Tam randasi prirodymų.

Matyti ir vieni ir antri, nori aprybuoti netik seimo gal., bet ir užtikrinti partijų nepaliečiamybę, kad seimas neturėtų tiesos vienų ar kitų pasmerkti, nors matytų, kad tokiu partijų veikimu bus pražudyta Lietuvos laisvė.

Pamiršta turbut musų partijų nepaliečiamybės sargai, kad išlaukinę politiką galima nustatyti tik sutvarkius naminius reikalus ir tik tuomet, kada musų partijos jaus savo atsakomybę prieš visuomenę. Kitaip pas mus bus trypiama, bet vis ant vietos — nė žingsnio pirmyn.

IŠ VISUR

Francijos gyventojų skaičius sumažėjo.

Paryžius. Francijos civilių gyventojų skaičius į keturis metus sumažėjo ant suvirš trijų-ketvirtadalių milijono, neskaitant mirtis šiaurės Francijoj, kurią vokiečiai buvo užėmę, nė nuostolius tiesiog paeinančius nuo karės.

Oficialės skaitlinės rodo, kad 1913 mete, gimimų skaičius perviršino mirčių skaičių ant 17,000. Bet sekantį metą, 1914, mirčių buvo 50,000 daugiau negu gimimų; o 1915, 1916 ir 1917 metuose, mirčių buvo kasmet suvirš 300,000 daugiau negu gimimų. Taip, kad per tuos visus keturis metus, buvo 883,160 daugiau mirčių negu gimimų.

Gimimų 1913 mete buvo apie 600,000. Sekantį metą buvo jau daug mažiau, o 1916 m. jau buvo tik 315,000.

Apart šiaip mirusių, 1,400,000 ypatų žuvo karėje.

Moteris reikalauja visuotinos lygybės.

Paryžius. Tarptautiškas balso reikalaujančių moterų kongresas priėmė rezoliuciją pareikalaujant, kad visos šalįs suteiktų moterims pilietystės teises lygias su vyrais; kad tautystė nebutų atimta nuo vedusių moterų be jų pritarimo (dabar daugelyje šalių, jei moteris apsiveda su svetim taučiu, ji irgi tampa svetimtautė); kad visos esančios nelygybės tarp vyrų ir moterų butų panaikintos.

Rezoliucija taipgi reikalauja, kad visi urėdai ir užsiėmimai butų atdari moterims ir kad lygi mokestis butų suteikta už lygų darbo atlikimą, nežiurint ar moteris ar vyras. Taipgi, kad moralybė butų lygi abiems. Jeigu kas skaitoma prasikaltimu del moteries, tai turi buti skaitomu lygiu prasikaltimu ir del vyro. To viso teisybė reikalauja.

Mano bus galima susinešti su žvaigždėmis.

Londonas. William Marconi, garsus išradėjas anglų-italų kilmės, kuris išrado bevielinį telegrafą, mano, buk kada nors bus galima susinešti su žvaigždėms, vartojant bevielinį telegrafą.

Ponas Marconi yra persitikrinęs, kad ant kitų planetų bei žvaigždžių randasi koki nors protą turinti sutvėrimai; ir kadangi daugelis tų planetų bei žvaigždžių yra daug senesnės už musų žemę, jis mano buk ten gyvenanti sutvėrimai turi buti daug protingesni, daug daugiau prityrę negu mes ir todelei galėtų mums daug ko naudingo pranešti. Suprantama, tie sutvėrimai ir mes, sako p. Marconi, neturėtume jokios bendros kalbos, bet galima butų susinešti vartojant matematiką, kuri visur ir visuomet yra vienokia. Paveizdan, galima butų pranešti bevieliniu telegrafu buk 2 ir 2 tai 4 ir tą tol atkartoti iki butų gauta atsakymas, jog taip yra. Nuo to galima butų toliau progresuoti.

Toliau p. Marconi sako, buk jis yra jau gavęs žingeidžius signalus — ženklus — iš oro, bevieliniu telegrafu, kurie rodos paėjo iš kur nors ne ant žemės ir gali buti, buk paėjo iš žvaigždžių.

Visas pasaulis kovos prieš beprotystę.

New York. Suv. Valstijų ir Kanados Tautiniai Komitetai del proto sveikatos sudarė plenas del įsteigimo Tarptautinės Komisijos, kuri visose šalyse įvestų mokslišką budą del gydymo bepročių, silpnaprotčių, kriminalų ir del priežiuros elgetų.

Beprotystė ir silpnaprotystė pradėjo labai platintis pastarais keliais desėtkais metų visose šalyse ir reikia stvertis kuoaštriausių priemonių del tų ligų išgydymo, nes pavojus gresia visiems nuo to.

Vokietijos prezidento žmona paprasta šeimininkė.

Berlinas. Kaip visi žino, Vokietijos pirmas prezidentas, pagal amatą buvo balnorius. Jo moterė yra paprasto darbininko duktė ir pati aiškiai priklauso prie darbininkų luomos. Ji yra 45 m. amžiaus ir lygšiol visuomet pati atliko visą savo namų darbą — ir skalbė ir virė ir valė ir net ir drapanas šeimynai pasiuvo. Sakoma buk jos nauja augšta vietą ją truputi išgasdino— ji nežino kaip reikės atlikti prezidento žmonos pareigas. Bet ji sako, kad kas bus, kas nebus, bet jų šeimyna vis liks darbininkiška.

Ponia Ebert neteko dviejų sunų karėje. Kitas sunus dirba prie laikraščio, o dar kitas neseniai buvo peleistas iš armijos. Vienatinė jos duktė, Amalie, dar neseniai dirbo krautuvėje kaip klerka.

Ko įvairios šalįs reikalauja.

Paryžius. Taikos konferencijai jau kiek laiko atgal buvo įteikta reikalavimai įvairių šalių taikos išlygose. Dabar konferencija turi nuspręsti ant kiek šie reikalavimai yra teisingi ir ant kiek jie turi buti išpildyti.

Francija nori, pirmiausia, kad Alzacija-Lotaringija butų jai sugražinta. Prieg tam sakoma ji nori, kad pora mažų valstybių butų įsteigta tarp jos ir Vokietijos, kad ateityj nebutų jokis pavojus nuo vokiečių. Apart to, dar ji reikalauja teritorija aplink Sarre upę. Finilius, francuzai pareikalaus į 66 bilijonus frankų.

Didėji Britanija nori tautų lygos, laisvės del prekybos žeme ir vandeniu. Taipgi ji ir jos priklausančios valstybės Australija ir Pietų Afrikos Unija nori globėti vokiečių kolonijas, dalį Arabijos ir Mesopotamiją. Ji irgi norės atlyginimo už nuostolius.

Belgija nori gauti didelį atlyginimą už nuostolius ir kad jai butų pirmiausia apmokėta. Ji taipgi nori dalį Holandijos teritorijos — ypač kairiąjį krantą upės Scheldt.

Italija nori labai daug teritorijos pirmiau priklausančios Austrijai; nori tulas turkų salas ir globėti Albaniją.

Rumunija nori dalies Bessarabijos, Dobrudžą, Bukoviną ir Transylvaniją bei dalį Banat. (Serbija ir-gi reikalauja Banato.).

Serbija nori Bosnijos ir Herzegovinos ir kad didelė Jugo-slavų valstybė butų įsteigta po Serbijos viršenybe.

Jugo-slavai ir italai savinasi tas pat vietas Adriatikos jurės pakraštyje.

Graikija nori žymų šmotą Turkijos Europoj ir Mažoj Azijoj ir tulas turkų salas.

Bulgarija nors pasidavė sąjungiečiams be išlygų, bet gi tikisi gauti diktoką šmotą Makedonijos.

Čeko-slovakija nori vien teritorijos pirmiau priklausančios Austrijai-Vengrijai, bet daugelyje vietų tas pat žemes savinasi lenkai, rusinai, rumunai, vokiečiai, austrai ir vengrai. Čekoslovakai irgi nori žut but gauti kokį nors priėjimą prie jurių.

Lenkija nori netik žemių, kurias dabar turi, bet Silezijos, Poznaniaus, Galicijos ir dalies vakarų Prusijos bei Dancigo, didelio vokiečių porto. Prieg tam jie butinai reikalauja Vilniaus.

Japonija sugražins Chinijai Kiau-Chau, bet nori pasilikti buvusias vokiečių salas Ramusiame Vandenyne. Prieg tam turi įvairius reikalavimus link chinų.

Chinija nori buti paliuosuota nuo visokio svetimo imperializmo ir užgrobimo ir kad jai butų sugražinta Kiau-Chau.

Šveicarija yra vienatinė neutralė šalis, kuri aiškiai pastatė reikalavimus Konferencijai. Ji nori gauti priėjimą į jures per Rheino upę.

Skandinavų šalįs aiškiai neišreiškė savo norų, bet sakoma Danija nori atgauti dalį Schleswigo nuo Vokietijos, kur vieni danai gyvena. Norvegija nori salos Spitz bergen, o Švedija nori Aland salų, kurias finai bei rusai irgi savinasi.

Am. Raud. Kryžiaus Nuveikimai.

Am. Raudonas Kryžius Sibire.

Vladivostokas. — Amerikos Raudonojo Kryžiaus darbininkai, grįžtantįs iš Vakarų Siberijos pasakoja apie labai vargingą padėjimą keliatos tukstančių Rusijos vaikų, nuo šešių iki penkiolikos metų amžiaus, kurie vo siunčiami į Petrogradą ir Maskvą mokintis. Kuomet bolševikai pradėjo kariauti, jie buvo sulaikyti kelyje, grįžtant namon. Neilgai trukus jie buvo disorganizuoti, mokytojų apleisti ir suskaldyti į mažas grupes, be mais to ir be pastogės išblaškyti apielinkese Siberijos geležkelio.

Tie vaikai, kaip iš bolševikų taip ir iš buržuazų šeimynų, praeitą pavasarį bubuvo siunčiami į kaimus, kad išsisaugoti nuo bado, bet bolševikų valdžiai užėjus pasiliko po įvairius kraštus išsklaidyti. Amerikos Raudonasis Kryžius 1,200 tų vaikų surinko į Kurgeną, Tumeną, Irbitą ir kitas vietas ir juos maitina, dengia, ir globėja. Daugel paliktų vaikų klaidžioja apie Uralus, maitindamies šaknimis ir tuo, ką jie išmeldžia nuo vietos gyventojų, jų gyvenimas panašus į girinių žmonių gyvenimą.

Taip-pat pranešama apie platinimos karštinių po vakarų Siberiją. Kaikuriose vietose sodiečiai gyvena labai nešvariai, ir susikimšimas daug svieto, nešvarumas padeda platinti karštines, rauplių ir škarlėtinos epidemijoms. Amerikos Raudonasis Kryžius skubiai siunčia ligonbučiams reikalingų dalykų į vietas, kuriose siautčia ligos. Maudyklės įrengtos Ekaterinburge, o karštinėmis sergantiems ligonbučiai Čelabinske, Petropavloske ir Omske, Traukinis, gelbėti karštinėms sergančius, išvažiavo iš Vladivostoko.

Am. Raud. Kryžius pagelba belaisviams.

Vichy, Francijoj, vasario mėn. — Seržentas Edgar M.Halyburton yr' skaitomas už žinovą Amerikos karės nelaisvių gyvenimo Vokietijoj. Jis per ilgą laiką kovojo, kad su nelaisviais butų žmoniškai apsieinama. Jis paeina iš Stony Point, N. C. Vokiečių kalėjimo stovykloje prie Rastatto jis 2,400 savo draugų amerikiečių buvo išrinktas už kamandantą, Seržentas Halyburton sako, nors kaikurias tiesas ir iškovojo belaisviai iš vokiečių kalėjimų prižiurėtojų, tečiau daug prisieidavo ir nukentėti. Ypatingai vokiečiai labai skriaudė nelaisvius, nuolatos vogdami Amerikos Raudonojo Kryžiaus maistą, ir drabužius, kurie buvo siunčiami amerikiečiams.

Seržentas Halyburton išbuvo Amerikos kariuomenėje per devynerius metus ir vokiečių nelaisvėje per trylika mėnesių. Jis buvo paimtas į nelaisvę iš apkasų, lapkričio mėnesį, 1917 m. ne ilgai trukus, kaip jo regimentas pasiekė frontą. Jis prigulėjo prie šešioliktojo pėstininkų regimento, vienó iš pirmųjų Amerikos regimentų inėjusių į apkasa. Jo darbas link kitų amerikiečių belaisvių padarė taip gera įspudį į Pulkininką W. L. H. Godson, Amerikos militarį pasiuntinį Berne, jog jis prižadėjo patarti seržentą pakelti į oficierius.

Seržentas Halyburton pirmiausiai buvo paskirtas į nelaisvių stovyklą ties Tushel, Vokietijoje, kuomet Amerikos nelaisviams buvo draudžiama susinešti su Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovais Berne. Sausio 25 d., 1918 m. vokiečių kamandantas gavo laišką iš Raudonojo Kryžiaus, reikalaujantį vardu, suimtųjų amerikiečių ir serž. Halyburton surinkti vardai buvo pasiųsti.

"Po mėnesio nuo to laiko," sako seržentas, "Amerikos Raudonojo Kryžiaus siuntiniai pradėjo ateidinėti reguliariai kas savaitė. Rodos, jog vokiečiai pe kelius siuntinius pavogdavo kiekvieną kartą, nes vis kelių trukdavo, ir kiekvieną karta trukdavo vis kitų žmonių. Vieną kartą iš Raudonojo Kryžiaus siųsti šimto porų čeverykų, devyniasdešimts porų buvo pavogta, ir Amerikos kareiviai galėjo prirodyti, jog vokiečių kareiviai tą padarė."

"Amerikos Raudonasis Kryžius yra pastebėtina įstaiga" staigiai tarė seržentas.

"Jis mums tiek siutinių suteikdavo, jog nelaisviai, kurie gaudavo kas savaitė siuntinius, visai apsieidavo be vokiečių teikiamųjų dalykų."

Prieš išsiuntimą iš Tushel į Rastattą, seržentas sako, jis ir kiti amerikiečiai buvo verčiami traukti vežimus su medžiais vietoj arklių ar mulų, kurių stovykloje nebuvo.

Lietuvos Atstatymo Bendroėvs Kampelis.

Žinios iš Lietuvos.

Paskutiniomis dienomis gauta žinių iš Lietuvos, kad Lietuvoje yra lietuvių valdžia ir diktatoriu esąs adv. Mikas Sleževičius. Kiti ministeriai taip-gi rimti žmonės ir gabųs. Delegacija į Taikos Konferenciją yra išrinkta iš 10 žmonių ir prof. Valdemaras jau Paryžiuje. Bolševikai nugalimi ir traukiasi atgal. Lietuvoje įvedama nauji pinigai — frankai(kaip ir Latvijoje ir Estonijoje).

Latviai daro paskolą ..

Latvija tvarkosi savistoviai, kaip ir Lietuva. Jau sutvarkyti mokesčiai ir daromos paskolos krašto reikalams. Latviai jau baigia sukelti apie $20,000,000 vidujinės paskolos. Lietuviai yra pakviesti į Latvijos Tarybą ir darbuojasi kartu. Latvija ir Estonija jau liuosa nuo bolševikų.

Lietuvai reikia kelti čionai pinigų.

Matote, kaip latviai darbuojasi. Mes turime taipgi sekti juos ir čia, Amerikoje, kelti kuodaugiausia kapitalo Lietuvos atstatymui. Lietuvai reikės padaryti paskolą ir mes, iki susinešimai bus atidaryti, čionai surinkę paskolą, galėsime perduot Lietuvos valdžiai. Dabar darbuokimės, nes pavėluotas darbas nenaudingas. Nėra abejonės — Lietuva bus laisva.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė kelia paskolą Lietuvai.

"Kaip reikalą matai išanksto, buk prisirengęs jį patikti" — sako žmonių prityrimas. Mes matome šiandien, kad Lietuvai reikalinga bus paskola, tai dabar nelaukdami, rengkimės tą paskolą sudaryti ir reikale turėti parengtą.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė renka pinigus tik Lietuvai ir išgriauto jos gyvenymo atstatymui.

L. A. Bendrovės šėras $10, bet negalima pirkti mažiau, kai penkis. Užtikrintas saugumas ir daugiau, kaip 4% už indėtus pinigus. Rašykite šiuo adresu:

LIETUVOS ATSTATY MO BENDROVĖ,
(Lithuanian Development Corporatio),
320 — 5-th AVE., NEW YORK, N. Y.

Pasaulyje randasi apie 10 miestų, turinčių suvirš milijoną gyventojų. Rusija yra vienatinė šalis pasaulyje, apart Suv. Valstijų, kuri turi daugiau negu vieną tokį miestą.

* * *

Francijoj, 11 d. lapkričio, 1918 m., kuomet laikinė taika įvyko, francuzai turėjo 2,559,000 kareivių; Amerika, 1,950,100 kareivių; Anglija ir Portugalija 1,718,000; Belgija ir Italija 200,000.

* * *

Kadangi namelis Clarendon, Va., sudegė už tai, kad to miestelio vyrai buvo perdaug užimti su kitais reikalais, idant užgesinti ugni, tai moteris tos vietos susiorganizavo ugnegesių kompaniją ir ateityje nereikės pasitikėti ant vyrų.

* * *

18 metų mergaitė, Bessie Endner, iš Brooklyn, N. Y., su pagelba dviejų vaikėzų pavogė $16,000 iš tėvo bankspinties ir paskui iškeliavo pasaulio pamatyti. Jie nusipirko automobilių ir važinėjo New Jersey valstijoje, kuomet buvo pagauti.

* * *

11 d. lapkričio, 1918 m. Suv. Valstijų armijoj ir laivyne radosi 4,791,172 vyrų. Anglija tuo pat laiku, turėjo 5,854,359 jureivių ir kareivių.

* * *

New Orleans, Louisianoj, falšyvų bumaškų už suvirš $2,000,000 tapo policijos neseniai pagriebta. Ypatos, kurioms tie falšyvi pinigai priklausė, pabėgo.

* * *

Pagerinus budą iškulimo, Suv. Valstijų maisto administracija sako, buk ukininkai 17-kos valstijų sutaupino 20,000,000 bušelių javų, kurie pirmiau niekais nueidavo.

Kavos užauginama kasmet apie 800,000 tonų. Amerika suvartoja trečdalį šios produkcijos.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir seseris: —

Kartas nuo karto mes girdime žinias iš musų Tėvynės Lietuvos, ne taip malonias kaip mes norėtume girdėti. Nekartą mes nuleidžiame galvą ir nuliustame, kad ne taip girdisi kaip mes norėtume. Neliuskime, nenusiminkime, viskas eina taip gerai kaip geriau negali eiti, viskas eina mumis del geresnio buvio negu kada pirma buvo. Tėvynė musų nepražus, ji niekad negali pražuti viskas remiasi ant mus pačių. Kaip mes vesimės, kaip mes kėravosimės per šiuos sukrikimo laikus, viskas ir visas darbas musų prisikėlimo atsideda ant mus pačių.

Nepamirškime to, kad tautos, kuri laikosi vienybės, kuri eina keliu prie laisvės niekas pasaulyje negali sulaikyti nuo jos siekimo. Pasaulyje nėra tokios galybės, kuri galėtų sulaikyti tautą nuo progreso, nuo pirmynžengimo. Jeigu musų noras ir tvirtas nutarimas bus eiti pirmyn, jieškoti savo laisvos tėvų žemės, jeigu mes kožnas vienas pasistatysim tą kelią, tai niekas mus negalės sulaikyti. Jeigu mes nepriieisim iš karto, tai mes prieisime žingsniais pavalnesniais.

Ko mumis nuleisti liudnai galvą šiandien, kada musų Tėvynės vardas jau skamba, kada musų žemlapis įtrauktas į istorijos lapus. Tas vienas gali prajuokinti ir palinksminti kiekvieną lietuvį, kada mes savo gyvenime atmename, jog mus nė vardo jau nebuvo minėta, visi mus laikė už mirusią tautą. Dvidešimts penki ir trįsdešimts metų ir pirmiau mus pasaulėje jau niekas negirdėjo. Bet neteko musų priešam pamatyti musų mirties. Musų priešai pirma mus gavo begėdišką galą, o mes taisomės savo žaizdas ir pradedame gyvenimą.

Į tuos kelis metus mes padarėme neapsakomą žingsnį pirmyn. Didžiausią žingsnį mes padarėme savo literaturoje, be kurios jokia tauta negali atsikelti iš numirusiu. Nors svetimose šalyse mes surinkome savo pajiegas ir surėmėme savo drutais pečiais, pasistengėme atgaivinti savo kalbą ir atgaivinome. Šiandien musų brolių skaitlius jau neina žemyn, bet auga, auga kasdien ir didinasi musų pajiegos.

Musų pajiegos didinasi kartu su musų apšvietimu. Apšvieta atveria musų akis, mes pamatome, kad svetimtaučio rubai nieku negražesni negu musų pačių rubai. Ko mums reikia, tai tik savo tautystės rubas pagražinti ir mes jį kasdien gražiname. Pas mus netruksta dabar įvairių laikraščių ir mokslo knygelių pas mus netruksta muzikos ir gražių dainelių, pradžią mes turime labai gražią ir labai gražų kelią pirmyn tobulintis, augti ir gražinti musų tautystės rubą.

Kad dar mums truksta tikros vienybės, tai tas nenaujiena, per tą trumpą laiką, mes dar negalėjome sukelti visus musų brolius ir seseris tautystės dvasioje. Daugybė musų brolių dar neseniai išsivystę, dar neseniai supranta, kad tautos darbas tai yra pirmas musų darbas, tai yra musų didžiausia organizacija, kurioje gali tilpti visos kitos organizacijos ir partijos.

Pirma musų užduotis, tai buti lietuviu, gražinti savo tautą ir veikti darbą, kuris ant musų remiasi, kaipo ant tautos nario. Šiandien dar nevisi musų tautos nariai yra veiklūs, vieni dar atsiskyrę ir kiejoja po svetimtaučių priedangom, jie rėdosi jų rubais ir gėrisi naujom savo pavardėm, kiti musų broliai dar neprasikalę per tamsybės lukštą, ir nieku neprisideda prie musų sunkaus darbo. Kiti iš pavydumo nejaučia tikros tėvynės meilės ir ne taip veikia kaip reiktų. Dalis musų brolių darbuojasi sunkiai, kad panešti tą sunkų darbą Lietuvos atgaivinimo.

Jų rupesčiu, jų pastangomis Lietuvos reikalai kyla į viršų, rodosi pasaulei ir negali buti užmiršti nė paniekinti. Žodžiu sakant, musų tauta per pereitus kelis metus padarė labai didelius žingsnius pirmyn.

Jųs, broliai ir seseris, kurie dar neseniai pradėjote prisidėti su savo šapeliu prie darbo savo Tėvynės, greitai nuliustate, kad jusų šapelis nepavirsta į milžinišką medį. Jus norite, kad musų norai, kad musų troškimai su kartu pasidarytų išsipildytų, o kad neišsipildo jųs liustate ir jusų viltis šala. Netaip tai greitai šioje pasaulėje viskas klojasi, kaip kad mes norėtume.

Reikia turėti kantrybės, reikia nepasigailėti savę, perdaug nenorėti už savo mažą darbą. Kantrybė, daturėjimas, nuolatinis nenuilstantis veikimas, neatbojimas ant nepasisekimo, linksmas darbas, noras ir meilus, nenusiskundžiantis ant savo likimo, padarys mus galijotais, mes apveiksime visus nepasisekimus, pergyvensime viską ir prieisime prie savo tikslo, prie tikslo, prie kurio mes einame.

Kiekvieno tautiečio, kiekvieno lietuvio tikslas yra Laisva Lietuva, nevaržoma kalba, savos institucijos ir proga gyvenimo savo šalyje nevaržomam, nepaniekitam nuo kitų gaivalų. Prie to tikslo, mes, gerbiami broliai ir seseris, siekiame su nustatytais savo norais, siekime visi nežiurėdami savo pakraipų nė partijų. Musų pasišventimas, musų norai nebus sulaikomi niekeno. Jokia pasaulės konferencija, jokis laivynas, nė jokios šalies kareivija negalės sumažinti musų siekių ir musų norų, mes vis artinsimės arčiau prie ko pasiryžome.

Mes, mieli broliai, kurie sueiname čionais po medžiu, daug, labai daug galime padaryti del musų Tėvynės labo. Pirmiausia rupinkimės apšviesti kiekvieną musų brolį lietuvį, įduoti jam galybę, kad galėtų paskaityti, parašyti ir susirokuoti, tai pirmas musų darbas ir tai brangiausias darbas musų tautai, nes tamsuoliai negali tverti jokios tautos, jie buvo ir bus amžini vergai savo tamsybės, pakol kas juos nepaliuosuos.

DARBININKŲ ŽINIOS

Išpanų darbinikai, kurių didelis skaičius dirba Oakland, Cal. laivų budavojimo įstaigose, tvirtai organizuojasi.

* * *

Šveicarija turi įsteigusi bedarbių fondą, kuris moka 68c. amatininkams, o paprastiems darbininkams 58c. ant dienos.

* * *

Daugiau negu 100,000 medvilnio audinyčių darbininkų Bombay, Indijoj, buvo neseniai sustreikavę del pakėlimo mokesties.

* * *

Los Angeles, Cal. šiomis dienomis susiorganizavo judamųjų paveikslų lošėjų unija. Tai pirmutinė šios rušies unija Amerike. Ji prisidėjo prie Amerikos Darbo Federacijos.

LIETUVIAI AMERIKOJ

NEWARK, N. J.

Kas kam daugiaus rupi, Lietuvos reikalai ar ypatiška garbė?

Aš manau, kad neapsiriksiu pasakęs, kad mes lietuviai turime daug taip vadinamų veikėjų, kuriems labiau rupi ypatiška garbė už Lietuvos reikalus.

Visi žinome ir jaučiame, kad yra reikalingas A.L.V. Seimas. Bet tuli žmonės jo nenori, na ir agituoja prieš seimą. Štai, kaipir pas mus, Newarke, katalikai giriasi su savo 90% "viernųjų" katalikų ir laukia įsakymo atakuoti priešininkus, tik žinoma ne savo, o tuos, kurie jiems bus nurodinti — per jų vadus.

Bet štai nedėlios ryte, vasario 16 d., š.m. pasirodė plakatai ir kunigas pranešė bažnyčioj, kad ant rytojaus panedėlio vakare, įvyks didelis visuomeniškas susirinkimas ir kad bus apkalbama ar yra reikalinga šaukti A. L.V. Seimas. Tokis pranešimas baisiai nepatiko katalikams (atsiprašau, norėjau pasakyti klerikalams, nes katalikai visi su tuom sutiko).

Tula panelė, prisiartinus prie manęs klausia: "Kas šaukia rengia tą visuotinį susirinkimą?" (Reikia įsitėmyti, kad klausė kas rengia, o ne kam ir ne del ko rengia). Aš paaiškinau, kad rengėjai yra toki žmonės, kuriems rupi daugiaus Lietuvos reikalai negu partyviški ginčai ir kurie stovi nuošaliai partijų fanatizmo. Bet viršuj minėta panelė piktai atsakė: "Kaip tai galima tai daryti, nepasiklausus musų katalikų!" Toliaus pridurė: "Aš agituosiu prieš — visiems pasakysiu, kurie tik ateina į mano krautuvę, kad neitų ant to susirinkimo." Na ir prasidėjo agitacija prieš visuotini susirinkimą, bet nežiurint į tai, žmonių prisirinko pilna svetainė. Atėjo ir tie visi priešininkai, tuli net per telefonus sušaukti, ir prasidėjo susirinkimas.

Susirinkimą atidarė vienas iš rengėjų, p. A.A. Pempė, bet tuojaus pakilo šauksmai su klausymais: "Kas pavelijo atidaryti susirinkimą ir kas susirinkimą sušaukė?" Perskaičius vardus kas susirinkimą sušaukė, pasirodo sekanti vardai: fotografas A. A. Pempė, inspektorius A. S. Trečiokas, klebonas kun. E. J. Budrevičius, Rakandų krautuvės savininkas P. Adomavičius, vaistininkas V. Lazdynas, daktaras J. H. Slaknevičius ir spaustuvininkas A. Laukžemis (visi geri katalikai tik žinoma ne klerikalai).

Tulas žmogus, taip vadinamas katalikų vadovas, užprotestavo ir pasakė, kad ignoruoja rengėjus ir visą susirinkimą, bet paprašius, kad visuomenė išsirinktų vakaro vedėją, viršuj minėtas žmogus panorėjo buti vedėju. Na, ir buvo išrinktu. "Viernieji" katalikai (sup. klerikalai) aprimo, o viršuj minėtas žmogus tapęs tokiu dideliu visuotino susirinkimo vedėju ir iš tos garbės apsvaigęs, net pamiršo atšaukti savo protestą ir ignoravimą.

Tai kas daugiaus rupi musų vadovams, Lietuvos reikalai ar ypatiška garbė?

Susirinkime nieko nenutarta. Manoma tuojaus šauk ti kitas susirinkimas, kuris bus visuotinas Lietuvos piliečių susirinkimas Newarke, t. y. bus užkviesti visi Lietuvos piliečiai, k.t. žydai, baltgudžiai-baltrusiai, prusai, Prusų lietuviai ir visi kiti.

Manoma, kad dalyvaus miesto majoras ir daugelis kitų žymių žmonių.

Katalikas.

AMSTERDAM, N. Y.

Šis-tas.

Kaip visur, taip ir čia pastaruoju laiku darbai sumažėjo, darbdaviai atleidinėja darbininkus, nekurios dirbtuvės dirba nepilną laiką. Jau ir pirma čia vyrai dirbanti ant dienų uždirbo neperdaugiausiai.

Nepersenai pargrįžę iš kariumenės lietuviai kareiviai sutvėrė "Lietuvių Kliubą." Kliubas organizuotas ant politikiškų ir socialių pamatų. Kliubo pirmininkas V. Ačiunas. Reikia manyti kad minėtas kliubas pasižymės savo veiklumu.

Sausio 26 d. vietinė Tėvynės Mylėtojų dr. kuopa pobažnytiniame sklepe buvo parengusi teatrą. Vaidinta buvo komedija viename akte, "Dėdė atvažiavo." Jei neklystu, rodos lošime dalyvavo nevisi lošėjai, 4 vyrai ir 2 moterįs. Sulušta buvo vidutiniškai. Tik Jurgis Spurgis nors kaip jis sakęs nedrąsus esąs, bet visą laiką kalbėjo daug smarkesniu tonu negu pats smarkasis dėdė. Nežiurint, kad nuo vakaro visas pelnas buvo skiriamas del išgavimo Lietuvai laisvės, bet publikos atsilankė nedaugiausia. Negeras čia yra paprotis leisti į teatrą vienus vaikus be priežiuros tėvų (mat čia vaikai leidžiami be įžangos), kurie susirinkę prie durų labai baladojasi. Kartą viena mergina norėjo surasti ką nors iš rengėjų teatro, kad sulaikytų vaikų beldimos, bet veltui. Taigi, kad tėvai palieka vaikus vienus Dievo apveizdai, tad nors teatrų rengėjams reikėtų pasirupinti, kad laike perstatymų butų tyku.

Vasario 17 buvo prakalbos. Kalbėjo inž. Žiuris iš Montello, Mass apie industriją-pramonę. Aiškino tikslus Lietuvos Atstatymo Bendrovės. Žmonių pasiklausyt prakalbų buvo susirinkę daug.

Kunkuriežis.

CHICAGO, ILL.

Jaunuomenės judėjimas.

Pas mus jaunimas uoliai veikia. Beveik kas vakaras surengia vakarėlius su programėliais, pasilinksminimais, prakalbomis ir taip toliau. Praeitą nedėlios vakarą, 16 vas. Vyčių 16 kuopa surengė labai gražų vakarėlį su perstatymu "Jono Širdis," 5 aktų. Atėjus pažymėtai valandai, žmonių prisirinko pilna didžiulė Šv. Jurgio parapijos svetainė ir prasidėjo vakarėlis. Pirmiausiai muzikantai užgrajino Amerikonišką himną, toliaus uždanga pasikėlė, pasirodė vaikinas sėdintis ant kėdės, siuvantis švarko suplyšusias rankoves, taisėsi važiuoti į Ameriką. Siudamas uždainuoja "Kur banguoja Nemunėlis." Toliaus ateina Agnė, Jono busiama mergina, atsisveikinti. Išvažiuoja Jonas į Ameriką.

Antras aktas. Agnė sulaužo prižadą ir ketina apsivesti su Vincu.

Trečias aktas. Jonas po dviejų metų parvažiuoja iš Amerikos. Agnė, jo mergina taisėsi su Vincu prie vestuvių. Ketvirtas aktas, po trijų metų, Jonas atkeršija Agnei už sulaužymą prižado, išvaro Agnę su jos vyru Vincu iš namų. Jonas paėmė namus ir visą Vinco turtą už skolą penkis šimtus rublių, kuriuos buvo paskolinęs Vincui. Penktas aktas, Vincas su Agne miške. Vincas girtas, Agnė blogai serga ir miršta. Laurukas, Agnės tėvo pusbernis pasako verkdamas Jonui apie Agnės mirtį. Jonas iš to širdies skausmo pasidaro sau galą, išgerdamas nuodų.

Lošimas, galima sakyti, pasisekė labai gerai. Apie triliką lošėjų lošė ir visi buvo pusėtinai išsilavinę. Prie to dar pasižadėjo sulošti labai gražų veikalą "Keistutį, Lietuvos kunigaikšti," 23 kovo, 1919. Tą lošimą žadėjo lošti sujungtomis spėkomis visos Chicagos apskričio kuopos.

Valio, Chicagos jaunime!

J. Perminas.

ROCHESTER, N. Y.

Vasario 9 d. L.D.K.G. drja, laikytame susirinkime nutarė neįsileist taip vadinamų tautininkų (tikrų tautininkų veik nėra Rochesteryje) į L.D.K.G. svetainę; tuomi tautininkai labai susirupino, kadangi jiems, kaipo priklausantiems prie L. D.K.G. dr-jos, ir taipgi kaipo tvėrėjams šios draugijos, jau nutarimu uždraudė ir koją įkelti į svetainę. Tuomi, žinoma, juos išmeta ir iš draugijos, ir nuskriaudžia, kadangi jie, didžiumoje (kaip patys, sako: susitvėrėme tautinę draugiją, manėme, kad joje rasime sau apsaugą ir draugybę kaipo Lietuvos sunųs, bet dabar, kada pasenome bedirbdami draugijos labui, pastatėme ir svetainę, išmeta mus iš draugijos ir uždraudžia mums ir į svetainę koją įkelti), buk sutvėrė šią draugiją, ir visi yra paprasti darbininkai.

Vasario 14 d. tilpo "Times-Union" laikraštyje, veik visas špaltas, (interview) papasimatymas, J. J. Žilio su redakcija "Times-Union" apie lenkų imperialistiškumą. Lenkai ir lenkberniai kaip tik pamatė tą pasimatymą, tai tuojaus ir insiuto: sako "uždraudėme jam rašyti, o jis mus neklauso visai; kaip jis gali rašyti be daleidimo! Tas kvailis, bedievis, laisvamanis, šliuptarnis, niekšas, ir tt." Dabar yra baugu ir praeiti Hudson gatve Žiliui už tą pasimatymą.

Vasario 15 d. įvyko prakalbos, kurias surengė L. A. Bendrovė; kalbėtojumi buvo p., P. J. Žuris iš Montello, Mass. J. J. Žilis, išgarsino anglų spaudoje, "Times-Union," ir "Democrat and Chronicle," todel buvo atsilankę ir laikraščių reporteriai. Tik gaila, kad rengėjai neleido reporterių prie kalbėtojaus, bet naudodamiesi proga, patys kad pasirodžius vėikėjais, kalbėjo su reporteriais; už tai nieko ir naudingo netilpo iš prakalbų. Ir tik vienas "Herald" biskį pranešė, kiti visai nematė reikalo talpinti ką nors. Ant šių prakalbų buvo atsilankę ir svetimtaučių svečių, kurie labai gėrėjosi ir žingeidavo apie Lietuvius. Gaila kad jokios tautinės draugijos nesiranda Rochesteryje, kuri platintų kokią nors rašliavą arpe tokių kitataučių apie lietuvius. Lietuvių visai mažai prisirinko ant šių prakalbų, viso buvo tik 61 ypata. P. Žuris labai trumpai kalbėjo, regis kalbėjo tik apie 45 minutas laiko, iš ko buvo tokių, kurie kalbėjo apie atgavimą įžangos, 10c., kad per trumpa buvo kalba. Kalba p. Žurio buvo labai rimta ir taipgi pamokinanti.

J. J. Ž.

LAWRENCE, MASS.

Iš streikierių judėjimo.

Audinyčių streikas tęsiasi pasekmingai; darbininkai laikosi vienybėj, nežiurint, kad kapitalistai visokiais budais stengiasi streiką sulaužyti. Ir tula dalis spaudos visokiais budais stengiasi, kad suvedžiojus darbininkus. Kiekvienas rytas ir vakaras atspausdina laikraščiuose didelėmis raidėmis, buk jau darbininkai streiką pralaimėjo. Sako buk vieni jau sugrįžo dirbt ir kiti pasilikę, tai grįžš. Ir kitų miestų kapitalistinė spauda skelbia tuos pačius kapitalistų jiems suteiktus dalykus. Bet-gi su tuom negalės darbininkų apvilti, nes darbininkai yra gerai susiorganizavę ir pakol tų mažų reikalavimų neišpildys, patol darbininkai nemano grįžti dirbti.

Lietuviai taipgi yra gerai susiorganizavę, nežiurint pažvalgų, laikosi visi vienybėj, kad laimėjus kovą.

Vasario 19 dieną atsibuvo lietuvių streikierių susirinkimas. Komitetas pridavė raportą iš Centralio Komiteto, kad visų tautų streikieriai laikosi vienybėj, santaikoj. Tokis upas tarpe visų tautų streikierių, kad laimėjus streiką. Lietuvių streikierių skyriaus pirmininkas, V. B., pargrįžęs iš Lowell, Mass., kur buvo išvažiavęs su streikierių reikalais, pranešė, kad Lowellio darbininkai turėjo masinį susirinkimą ir išrinko delegatus iš įvairių tautų, kurie sudarė centralinį komitetą. Jie taip-gi padavė kompanijom ultimatumą; jų reikalavimai biskį didesni negu mu-

sų Lawrence'o. Lowellio darbininkai reikalauja nuo savo darbdavių 44 val. darbo į savaitę, o mokėti 25% daugiau. Ir jeigu neišpildys kompanijos darbininkų reikalavimo, tai-gi ir Lowellio darbininkai išeina ant streiko.

Lowellio darbininkai pasiuntė par delegatą pasveikinimą Lawrence'o darbininkams, prižadėdami remti Lawrence'o darbininkus visoms išgalėms, kad laimėjus streiką.

Taip-gi tame vakare buvo pasiųstas kalbėtojas iš Centralio Komiteto. Kalbėjo anglų kalboje kaslink streiko dalykų ir kaip žiuri buržuazija į streiko dalykus. Visi stambieji biznieriai nusiskundžia buk jau jiems bloga gyvent, juos skriaudžia streikuodami darbininkai. Taipgi nurodė faktais skirtumą gyvenimo turtingesnių biznierių ir darbininkų. Kiek vienas didesnis biznierius turi puikiausį namą, tankiausiai kur šalia miesto, apsodinta gėlėmis. Vidus išpuoštas, skamba pianas, šeimyna apsirėdžiusi, kudikiai leidžiami į augštesnes mokyklas. Namo prižiurėjimui užlaikomi tarnai. O darbininkų biednųjų namai aplužę, dumais aprukę. Viduj pilną dvokiančio oro, nes tankiai buna ir žiemos laiku nekurinta, nes trumpa to mažo uždarbio, kad galėtum šiltuose ir išvėdintuose kambariuose gyventi. Darbininkų moterįs priverstos eiti į dirbtuves, padėti vyrui išmaitinti šeimynas. Maži kudikiai, nesulaukę nei 14 metų priversti eiti į surukusias dirbtuves, kad pagelbėjus tėvams išmaitinti mažesniuosius šeimynoje. Tai kokis skirtumas tarpe didesniųjų biznierių ir darbininkų, neskaitant kapitalistų, o jie dar skundžiasi. O ar ne jie tik gyvenimą daro iš darbininkų?

Vasario 20 dieną atsibuvo streikierių susirinkimas L.T.K. po bažnytinėj svetainėj. Išduotas raportas komiteto ir C. K. Buvo ir pra kalbos, kalbėjo vietos L. T. K. Kun. S. Šleinis, nurodė darbininkam, kad tokiam momente streiko metu laikytis vienybėj, nežiurint pažvalgų, kad laimėjus šią sunkią kovą. Ragino ristis vienybėj visiems, o po išlaimėjimo galima kritikuoti partijas. Pasakė, kad ir kunigų priderystė eiti sykiu su darbininkais, aiškyti dalykus. Sakė visada busiąs su darbininkais. Tai gal dar pirmą sykį lietuvių tarpe ir pirmas kunigas, kuris stovi su darbininkais ir prisideda prie darbininkų savo kalba. kad tik laimėjus streiką, Pobažnytinėje vetainėje leidžia laikyti susirinkimus kuone kožną dieną. (Bet gi turiu priminti, kad virš minėtas kunigas yra ne Rymo katalikų, bet lietuvių tautos katalikų). Po prakalbų kun. S. Šleiniui publika ištarė širdingą ačiu delnų plojimų, už jo visą storonę. Po tam vienbalsiai nutarė, kad visų skebų vardai butų surašyti ant juodo popiero baltomis raidėmis ir iškabinti po svetaines kur laikoma susirinkimai. O po tam paskelbti laikraščiuose visų skebų vardus. Tai bus lietuvių skebų litanija. Tegul žinos visi kas per žmonės, kurie parsidavė kapitalistams, pardavė ir kitus darbininkus.

Nužiurint viską, matyti, kad kitų miestų darbininkai turi didelę užuojautą Lawrence'o streikieriams. Daugelis atvažiuoja iš kitų miestų agitatorių, atveždami šimtais aukų del šelpimo biednų streikierių, kurių nemažas skaitlius randasi. Bet tikimės ant toliaus daugiau paramos, o streiką laimėsime.

Streiko Reporteris,
M. B.

* * *

Lietuviai darbininkai, kurie prijaučia broliams darbininkams, kovojantiems už geresnį duonos kasnį ir norė tų sušelpti juos šiame sunkiame padėjime, lai siunčia aukas žemiau paduotu adresu.

Lawrence'o streikieriai išnešė protestą prieš kokią ten "L.D.S." kuopą, kuri per "Darbininką" prašo aukų streikieriams, niekeno neįga lioti ir sakoma mananti panaudoti pinigus saviems tikslams. Žemiau paduotas yra tikras Streiko Komiteto kasieriaus antrašas.

Siųsdami pinigu išrašykite čekį ar money orderį kasieriaus vardu, kuris yra užsistatęs 5,000 dolerių kaucijos.

Mr. Emile Lamaire, Lawrence Strike Committee, Lexington Hall, 182 Lawrence st., Lawrence, Mass.

Presos Komitetas:
J. J. Kuršas,
M. Byronas,
A. J. Remeika.

Liet. skyriaus sekr. adresas: P. Tamašauskas, Sta., 12, Box 454, Lawrence, Mass

---

HUDSON, MASS.

"Darbininko" No. 11, šių metų, tilpo neteisinga korespondencija iš šio miestelio. Korespondenciją rašo koksai "Ten Buvęs." Jis neteisingai paduoda šio miestelio gyventojų skaičių, taipgi klysta, kuomet sako buk miestelis daugiausia apgyventas francuzais ir finais. Čia finų taip kaip ir nesiranda. Bet didžiausią klaidą daro rašydamas apie lietuvių kooperatyvišką krautuvę, kuriai duoda vardą "bendrovė." Anot jo, dabar katalikai paėmė šią krautuvę į savo rankas, o pirmiau ją valdė socijalistai. Tas tai jau visai netiesa. Ją valdo tie patįs Hudsono lietuviai, ir ji nieko bendro neturi nė su jokiu tikėjimu nė partija; ji nedaro jokio skirtumo tarp savo "kostumerių," visiems taip pat gerai tarnauja.

Dorą Mylintis.

DETROIT, MICH.

Šioj kolonijoj lietuvių randasi nemažokai, bet veikimas tarp jų yra silpnas; kad vos ne vos ką surengia, tai dar publika ant parengtų va karų nenori lankytis, išskiriant šokius. Vieni musų detrojiečiai kovoja su savo dvasišku vadovu, o kitiems, tapus Detroitui "sausam," niekas taip nerupi kaip degtinė. Važinėja į kitus miestus parsivežti svaigalų, susikviečia savo pažįstamus ir uliavoja. Pasigėrę varo diskusijas ir pešasi. Tai tau ir prakilnus veikimas!

A. J. Namuks.

LONDONAS, ANGLIJOJE.
Lietuvos ministerijos sekretorius Londone.

Sekmadieny, 26 dieną sausio, lietuviai laikė svarbų susirinkimą, kuris atsibuvo paprastoj vietoj, savam kliu be. Žmonių prisirinko gana daug. Mat klebonas iš kalno tai pagarsino tą pat dieną, kad yra svečias.

Pirmiausia vietos klebonas perstatė pakalbėti gerbiamą svečią, Advokatą P. Vizbarą, Lietuvos ministerijos sekretorių. P. Vizbaras nors trumpai, bet aiškiai savo kalboj nupasakojo Lietuvos tėvynės reikalus. Sakė tarp ko kito, kad Lietuvai taip didelio vargo su trukumu duonos nebuvę ir lietuviai nuo priešininkų kavodavę kaip galint įvairius valgomus daiktus ir kitką. Iš kalbėtojo kalbos galima spėti, kad išskyrus vientik duoną, kitokių valgomų daiktų Lietuvoj visoko truko. Toliaus P. Vizbaras sakė, kad Lietuva nuo karės mušių taip labai dideliai nenukentėjo, bet nukentėjo tik dalis, kuriose vietose buvę mušiai. Toliaus nupeikė rusų bolševikų biaurius darbus. Užbaigęs savo kalbą, p. Vizbara rodė susirinkusiems pinigus išleistus vokiečių Lietuvoj, tame laike, kada vokiečiai buvo užėmę Lietuvą. Rodė ir paveikslą karaliaus, kurį lietuviai per piršimą vokiečių minėtam laike jau net manė pasiskirt. Tečiaus kaip atrodė publikai, tai nežingeidus tas buvo karalius, paveikslą pamatyti. Daugumas sakė, tai esą jau jis mums nebereikalingas, ir tt.

Kaip atrodė tie pinigai, tikrai pasakyti negaliu. Rodė tik du, vieną popierinį, kitą geležinį, tat kiekvienas grudosi pamatyti, o aš to vengiau. Tik geležinis jau buvo papuolęs man į rankas, tečiaus ištirti jo viso formato nepasisekė, kadangi viens už kito rėkė: rodyk man, rodyk man. Šiaip ant susirinkimo žmonės apsiėjo labai gražiai, tai verti pagyrimo.

Kalnavertis.

Apie Gyvus Daiktus

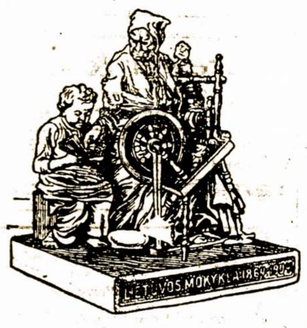

— Mama, ačiu Jums labai gražiai už pereitą gražų apsakymą, aš labai įdomauju kas bus toliau.

— Vaikeli, aš apsakiau tau keletą svarbių dalykų, tik nežinau ar tie apsakymai pasiliks tavo atmintyje. Ne tas yra svarbu, ką mes girdime ir matome, bet tas yra svarbu, kad mes atmintume, kad musų protas galėtų atsiremti ir tvirtesnę tarybą turėtų. Taigi aš norečiau, kad mano apsakymas pasiliktų tavo prote, kad jis padarytų sau vietą tenai, kad nebutų užmirštas.

Nieko nėra svarbesnio, kaip tas, kad žmogus turi pažinti save kuodaugiausia. Todel dar karta mes perbėgsime per musų kuną, kad suvedus viską gerai į atmintį. Pirmiausia mes suprantam, kad musų kunas yra neapsakomos painybės fabrikas, kuris visados veikia, visados dirba, niekad nenustoja. Mes dabar eisime peržiurėti šitą fabriką perdėm, kad geriau musų atmintyje pasiliktų.

Pirmiausia mes einame į burną; čia randame vartą, tai yra liežuvį, kurio priderystė neapsakomai svarbi, nes kas tik ateina į burną, liežuvio priderystė apžiurėti, kad nepraleistų kokį kunui priešą, kuris galį suardyti viską kune Reikia žinoti, kad žmogaus kune nėra nė mažiausios vietos, kuri butų nereikalingą; visa vieta kune taip taupinamai užimta, kad niekur mažiausias daiktas negali užsikavoti.

Vienas mažiausias grudelis nuodų, kurį jeigu praleistų vartai per burną į kuną, užtektų suardyti visą kuno fabriką. Į kuną niekas negali įeiti neturėdamas ten reikalo, kas tik eina į kuną turi nustoti buvęs tuomi, kuomi jis buvo ir persimainyti į tą ko kunas reikalauja.

Pirmas fabrikas perdarymui kiekvieno daikto randasi musų burnoje. Dvi eilės dantų tuojaus įmasi už darbo sukapoti daiktą į šmotelius; liežuvis čionai darbuojasi su didele atyda, kad peržiurėti, neperleisti daiktų nereikalingų, pervartydamas viską ir šiaip ir taip ir nepraleisdamas nieko, kas butų netinkamu; kas tik randasi netinkamo tuojaus laukan liekasi išmestas.

Labai svarbu yra, kad šis pirmas fabrikas butų sveikai subudavotas, tai reiškia, kad kiekvienas dantys musų burnoje yra reikalingas prie darbo ir labai svarbu, kad jie butų sveiki. Jie gali buti sveiki, jeigu jie turės atsakomą sau darbą ir bus užlaikomi kuopniai, išmažgoti tankiai šiltu vandeniu ir iš tarpų išvalyti visoki likučiai, kurie užsilikę pusta ir gadina dantis. Reikia atminti tą, kad burna, tai yra pirma dalis to fabriko ir kad šitoje dalyje atliekama pirmas didelis darbas perdarymo maisto į tinkamą praleisti toliaus į kuną. Taigi kada čia atsilieka taip daug darbo, šita darbavietė tikrai kuopniai turi buti užlaikoma ir uždarant ji ant nakties prižiurėti, kad ten daiktai nepasiliktų puti.

Iš pirmos dalies fabriko, mes einame toliaus stemple; čia mes atrandame antrą vietą to didelio fabriko, tai yra pilvą. Pilve arba skilvyje veikiama kitokis darbas kaip pirmoje dalyje burnoje. Šitoje antroje vietoje, ruimas visai uždarytas, jo sienos kruta, tai glaudžiasi, tai atsidaro, jo priderystė sumaišyti daiktus, kurie yra atėję į vidurį sumaišyti ir išvartyti kuogeriausiai. Iš sienų šito ruimo chemikai paleidžia įvairius skysčius ant maisto, kad su pagelbą tų skysčių perdaryti maišinį vertu priimti į kuną, delei įvairių medegų atbudavojimui jo.

Bet šitas ruimas musų fabriko veikia tik savo darbą, jis neturi tų prietaisų, kurios yra pirmam ruime musų fabriko, tai yra skilvyje nėra dantų, kurie sukapotų ir susmulkintų daiktus į smulkias dalis. Pirmamjam ruime ir chemikai yra kitokios rušies. Burnos chemiškas skystimas yra seilės, kurios tinka prie darbo to, kurį dantįs veikia suvilginti paimtą medegą kada dantįs jį kapoja.

Jeigu pirmas ruimas, tai yra burna savo darbo nepadaro kaip reikia ir perleidžia viską neperdirbta į antrą ruimą fabriko, tai yra skilvį, butų geriau, kad ji visai butų tos medegos per savo ruimą neperleidus, visai neėmus, nes savo darbo nepadarius ir nuleidus į antrą ruimą pasirodo kas tokio negero, kartais antro ruimo veikėjai visai supyksta ir paduotą jiems medegą verčia atgal į pirmą ruimą ir žmogus datiria biaurų vėmimą.

Antras ruimas nepadarytas tam, kad perdirbti tokius daiktus kaip riebumai ir aliejai, nežiurint kaip veikiamas darbas ruime ir kaip skilvio chemikai nepiltų savo padarytas sultis, riebumai ir aliejai vistiek liekasi neapimti ir neperdirbti, nes šis stebuklingas ruimas neturi tų ypatybių, kad perdirbti riebumus ir gatavai eiti į kraują. Šis antras ruimas yra labai svarbus tuom, kad jis ant karto gali paimti didelį sandėlį maisto gerai prigatavoto pir mam ruime.

Maistas čionai atėjęs yra pervirintas, sumaišytas ir taip pabuvęs apie 20 minutų, skilvyje maišomas, toliaus lieka skilvio sienų chemikų užleistas su tuom tikru skysčiu, kuris imasi perdaryti svarbų darbą protadų. Skilvio sienos pilnos yra darbščių chemikų, kurie darbuojasi savo laboratorijose dirbimui įvairių skysčių delei pylimo ant maisto, kad jį perdirbti. Nekurios laboratorijos yra labai svarbios, jos gamina rukštį, vadinama hydrochloriška rukštis, kuri pasidaro iš paprastos druskos, be kurios fabrikas nedribtų. Perdarymas šios rugšties labai žingeidus ir sunkus, bet pilvo chemikam lengvai tas atsieina ir niekas jų darbo negali permatyti.

Svarbiausias darbas šių dviejų ruimų, tai yra, kad pirmas savo darbą atliktų, kad neužgrųstų nesugamytos medegos į antrą ruimą ir neapsunkintų jo, todel niekad nereikia užmiršti mums daiktus paimtus į burną gerai sukramtyti, sugaminti tinkamais padaryti, perleisti į antrą musų fabriko ruimą, tai yra, skilvį arba pilvą.

Toliaus dar mes paminėsime svarbą hydrochloriškos rugšties, kuri tarnauja, kad užmušti įvairius nuodus, mikrobus, kurie nuolat tykoja įsiveržti į musų fabriką, jiems lengviausia įeiti, tai su maistu, kurį mes imame į save. Kadangi tie piktadariai buna toki maži, kad sargas, tai yra liežuvis, musų burnoje negali jų pajausti ir prašalinti, todel musų skilvyje randasi svarbus chemikai, kurie neužsitikėdami nieku, leidžia rugštį į priimtą maistą, kad nuodus išžudyti, kad jie negautų įsigauti į musų kraują ir nepadarytų piktadarystės, suardydami kune esančius įvairius pertvarus ir neužponavotų viso musų fabriko ir nesunaikintų jo.

Labai svarbus daiktas yra tas, kad musų fabriko ruimas kartas nuo karto gautų progą išsituštinti, nustoti dirbęs, išvalyti, išplauti savo darbavietę ir užlaikyti kuopniai, prisigatavoti prie kito darbo. Jeigu mes neduodame tos progos musų skilviui, tai yra, jeigu nuolat bovinamės su valgymais saldainių arba kitokių daiktų tarpe musų tikro valgių laiko, tai musų pilvas neturi laiko savo ruimą išvalyti ir jo sienose esanti svarbųs chemikai pailsta ir apsileidžia, nes neturi laiko kada savo darbo atsakančiai užbaigti ir sau medžiagos pasigatavot. Iš to išeina, kad daugelis žmonių turi pilvo ligas, kurių niekas negali pagydyti tik jo paties prisižiurėjimas, supratimas kada valgyti, ką valgyti ir davimas pasilsio.

Musų svarbus kuno fabrikas nestokuoja telefonų, jis visas taip supintas telefonais, kad kiekvienas ruimas jų turi sau ir gali telefonuoti visada pagal norą. Iš pirmo ruimo eina telefonas į antrą, tai yra iš burnos į skilvį, kiekvienas chemikas esantis skilvio sienose turi savo telefonus ir gauna žinią kada pasirengti ir turėti savo skysčius gatavus del pylimo ant maisto. Akįs ir nosis surišta su tais pačiais telefonais. Žmogus dar tik akimis pamato kokį maistą, jau chemikai pilvo sienose turi žinią prisigatavoti. Bet kas tik dirba turi turėti ir savo pasilsį. Todel niekad nereikia pamiršti, kad musų skilvis taipgi turi turėti tam tikrą pasilsį, kad tarpe valgių gautų progą išvalyti savo darbavietę, duoti progą pasilsėti chemikams ir prisigatavoti prie tolesnio savo darbo.

Nemuno Sunus.

Toronto, Kanada, mašinistų unija reikalauja įvedimo 6 val. darbo dienos.

* * *

Per praeitą metą, Pennsylvanijoj atsibuvo 317 streikų.

* * *

New Jersey stiklo darbininkai dabar dirba tik pusę laiko.

Mezliava

Mezliava į nukentėjusios Lietuvos iždą per Amerikos Lietuvių Centralį Komitetą už gruodžio mėn. 1918.

Centralio Komiteto skyriai sumokėjo: Waterbury, Conn. $80; New Haven, Ct. $13; Baltimore, Md. $34.50; Stamford, Conn. $19.00; Elizabeth, N. J. $17.50; Ambrige, Pa. $6.00; Worcester, Mass. $27.50; Cleveland, O. $26.50; Wilkes Barre, Pa. $17.50; Elizabethport, N. J. $3.00; Chicago, Ill. $2.20; Elizabeth, N. J. $6.00; New Haven, Conn. $13.00.
Viso $265. 70.

Pavieniai nariai: J. Rugis iš Brooklyn $7; J. Kirslis iš Elizabeth $2; K. Stanis iš Portland $10; P. Andruškevičius $4, A. Andrijauskas $1 ir J. O. Širvydas $2, visi trįs iš Brooklyn; S. Pauliukas iš Rumford $1. **Viso $27.00.**

Aukų surinkta: Perth Amboy (atsiuntė J. Bartuševičius) $52.65; South Omaha, Nebr. $300.00; S. Pauliukas iš Rumford del inteikimo Nepr. Fondui $5. **Viso $367.65.**

Per gruodžio mėn. 1918 m. viso sumokėta į Centr. Komiteto **$650.35.**

Centralio Komiteto nieigų ir išlaidų metinė sąmata už 1918 m.

Sausio 1d. 1918 m.

pinigų buvo: banke	$2,343.13
Pas Iždininką	164.01
Pas Sekretorių	401.03
Gauta mėtų bėgyje: mėnesinių duoklių	$2,402.12
Aukų ir pelno	2,263.72
Iš Bazaro	2,412.07
Viso	**$9,986.08**
Išleista per metus:	
Rendos	300.00
Algos	1,046.81
Spaudos darbai, mokesčių markės ir paliudijimai, kelionės, raštinės išlaidos ir taip toliau	1,184.36
Neprigul. Fondui	41.50
Bazaro išlaidos	1,399.31
Viso	**$3.971.98**
Lieka	**$6,014.10**

Centralio Komiteto Raštinės Vedėjas
P. Bukšnaitis.

Detroito gatvekarių kompanija norėjo prašalinti moterįs kunduktores ant savo linijų, bet Karės Darbo Komisija paliepė kompanijai jas pasilikti ir paliepė gatvekarių darbinikų unijai suteikti joms darbo korteles.

* * *

Vokietijos laivų savininkai, po derybų su jureivių unija apsiėmė mokėti jureiviam 220 markių ant mėn. vieton 70 markių ką gavo prieš karę.

* * *

Visi metalų industrijų darbininkai Salt Lake City, Utah sudarė federaciją.

* * *

Prekybos Laivų Budavojimo Kompanija, Harriman, Pa., ką tik užbaigė hotelį už $500,000 del savo darbininkų.

Vietos Žinios

KONCERTAS ir BALETAS

28 d. vasario (pētnyčioj), kaip 7:30 val. vakare, Tuckerman svetainėje, atsibus didelis koncertas, baletas ir šokiai. Koncerte ir balete dalyvaus pragarsėjusios Amerikos lietuvių artistės, p-lės Marė, Laura ir Sofija Karužiutės ir Worcesterio gabi dainininkė, p-lė Izabelė Avietėnaitė bei žymi amerikietė arfistė, ponia S. E. Lawton.

P-lė Marė Karužiutė, narė Philadelphijos Operos draugijos, padainuos daugelį dar negirdėtų Worcesteryje lietuvių dainelių, taipgi dainuos ir kitose kalbose. P-lė M. Karužiutė turi bene geriausia išlavintą balsą iš visų Amerikos lietuvių dainininkių. Ji mokinosi pas geriausius Philadelphijos ir New Yorko profesorius ir jos dainavimą nekartą labai išgyrė netik lietuvių, bet ir amerikonų spauda.

P-lė Laura Karužiutė, ant kiek teko girdėti, yra gabiausia musų pianistė. Ji skambina su giliausiu jausmu ir supratimu. Ji yra taip išsilavinusi techniškai, kad gali kuoartistiškiausia atlikti ir sunkiausius veikalus.

P-lė Sofija Karužiutė — tai pirmutinė lietuvaitė baleto šokėja Amerikoj. Delto, kaip girdėti, Dr. Basaanvičius, suteikė jai gražius tautiškus rubus, suvirš 100 metų senumo, kuriuos ji dėvi šokdama kriputį, klumpakojį ir suktinį. Prieg tam ji pašoks kelis klasiškus šokius, kiekvienu atvėju, skirtinuose rubuose.

P-lė Izabelė Avietėnaitė, kuri nekartą žavėjo Worcesterio publiką savo gražiu, stipriu balsu, šį kartą padainuos Worcesteryje dar rodos negirdėtą lietuvių kompozitoriaus J. Talliat-Kelpšos dainą, taip-gi dainas anglų, francuzų ir rusų kalbose. Balso žinovai, girdėjusieji p-lės Avietėnaitės dainavimą, pranašauja jai didelę ateitį operoje.

Apart to, jau taip turtingo programo, ponia Lawton paskambins keletą solo ant arfos.

Po programu bus šokiai Dean svetainėje iki vėlai valandai nakties.

Tuckerman ir Dean svetainės randasi Worcesterio Moterų Kliubo (Woman's Club) name, ant Armory Square, 2 minutos už Lincoln Square. **Greendale, Summit, Jefferson, Salisbury sts.** karai praeina pro kliubo namo duris. Imant karus, einančius iki Lincoln square, reikia paeiti tik porą minutų iki Armory sq.

Šios svetainės buvo paimtos todel, kad baletui — tai yra, scenos šokiams, reikalinga yra didelė ir atsakanti estrada, kuri randasi tik Tuckerman svetainėje.

Jaunasis Lietuvis.

S.L.A. 57 kuopa rengia prelekciją apie sveikatą, skaitys dr. Puskunigis, svetainėje 29 Endicott gatvės. Atsibus 2 dieną kovo-March, nedėlioje, 7 valandą vakare. Tą pačią dieną 1 val. po pietų, bus S.L.A. 57 kp. susirinkimas, ant kurio kviečiami visi nariai ir tie, kurie nori prisirašyti, malonėkite pributi. **Valdyba.**

Jaunųjų Lietuvių Ratelio vakaras.

Literatiškai - muzikalis vakaras, kuris atsibuvo Green Hill Park Mansion pereitą seredos vakarą—tai pirmas Jaunųjų Lietuvių viešas pasirodymas. Iš jo galima spręsti apie tos jaunos organizacijos veikimą ir jos siekius.

Vakaras buvo parengtas V. Kudirkos paminėjimui. Suėjo čionais visa Worcesterio inteligentiškesnėji jaunuomenė, kuriai rupėjo Vinco Kudirkos atminties pagerbimas, kuriai žinomi yra jo didi darbai musų literaturoje ir kovoje už lietuvystę. Pribuvo net žmonių iš tolimesnių vietų, kaip K. Norkus, "Sandaros" redaktorius iš Bostono, p. Dembinas, Massachusetts Technologijos Instituto studentas.

Vakaro programa buvo kaip tik pritaikinta vakaro dvasiai ir puikiai išpildyta. Gražiai sugriežta p. Kavecko ir p-lės Tropiutės Kudirkos "Nemuno Vilnys." P-lė Izabelė Avietėnaitė tikrai artistiškai sudainavo — "Siuntė mane motinėlė," iš Kudirkos "Kanklių," už ką iššaukta gausiais aplodismentais, sudainavo dar kitą dainelę rusų kalboje. P-lė Raukčiutė padeklemavo puikias Kudirkos eiles — "Ne tas yra didis." Po to p. A. Blažys savo paskaitoje pranešė apie V. Kudirkos gyvenimą ir darbus.

Programui užsibaigus, prasidėjo šokiai ir pavaišinimai. Prieš išsiskirstant visi sudainavo Kudirkos "Lietuva Tėvynė Musų."

Graži, švari svetainė, burelis jaunuomenės, susirinkusios pagerbimui atminties musų didžio rašėjo ir vado, sudarė nepaprastą, draugišką atmosferą, ir svečių atmintyje ant ilgai užsiliks gražus vakaro įspudžiai.

Viturys.

"Šventoji Naktis" Worcesterio scenoje.

Šv. Kazimero parapijos choras vasario 23 d. Plaza teatre pastatė p. Petrausko operatę "Šventoji Naktis." Žmonių buvo prisirinkęs pilnas teatras. Abelnai imant, veikalo atlikimas paliko labai prastą įspudį. Pirmas aktas buvo dar vidutiniškas, bet antras tai buvo silpnai atliktas, o trečias irgi ne ką geriau. Solistai, išskyrus p-lę Šaltėniutę, labai silpnai dainavo; choras pusėtinai atliko savo užduotį. Kas blogiausią įspudį padarė, tai labai netinkami kostiumai. Prieg tam, nebuvo žvaigždžės, angelas neturėjo trubos, o ėriukas, kurį piemuo įteikė naujai gimusiam Kudikėliui buvo — merginos kailinių kalnierius.

Worcesteriečiai, kurie matė kaip Gabija Bostone perstatė šį veikalą, tai sako, kad beveik nėra panašumo tarp tų dviejų. Bostone veikalas buvo neišpasakytai geriau perstatytas, buvo pritaikinti kostiumai, ėriukas, ne kailis ir tt. Kas irgi žingeidu, tai kad kareiviai buvo komanduojami angliškai. **R. Ill.**

Pajieškojimai.

Pajieškau Aleksandro Kubiliaus, kaimo Pelekonių, Jiezno volasties, Trakų pav., Vilniaus gub. Jis pats arba pažįstami malonėkite pranešti.

Ona Bajoriutė,
(po vyru—Bieliauskienė),
107 Edicott st., Worcester, Mass

Pereitą utarninką pamesta 14 K. Solid Gold lakrodėlis ir branzalietas, Millbury st. apielinkėje. Jeigu atraėjas sugražins šitą laikrodėlį gaus gerą dovaną.

I. C. Millbmark,
Park budinkas,
Ruimas 1002, Tel. Park 3566A.
31 View st., Worcester.

Pajieškau sesers, Julės Ramanauskiutės, 32 metų amžiaus. Paeina iš Zikaronės sodžiaus; Kitaviškių parapijos, Vilniaus gub. Paskutinį sykį nuojos gavau laišką iš Cleveland, Ohio.

Vladas Ramanauskas,
45½ Ellsworth st.,
Worcester, Mass.

Pajieškau savo draugų, J. Kajackų. Pirmiau gyveno Waterbury, Conn., jau metai kaip negaunu jokių laiškų; paeina iš Suvalkų gub., Naumiesčio pav., kaimo Šakių. Turiu svarbu reikalą ir meldžiu atsišaukti ant šio adreso:

J. Rakauckas,
820 Bank st. Waterbury, Conn.

GAUKITE SLOAN'S PRAŠALINTI SKAUSMĄ.

Visai nereikia trinti, kad skausmas pereitų.

Jei tik kartą pabanysite ant savo sustingusių sąnarių, skaudančių raumenų, dieglių, reumatiškų gėlimų, skausmo strėnose, jųs pamatysite, kaip maloni šiluma užeina ir skaudėjimą prašalina, jogei butumėte netikėję, kad linimentas tą padarytų.

Ant odos ženklo nepadaro, nesmagumo nepagamina, ilgai nesugaišti kol patepi, o tikrai greitai pereina. Dielė bonka pigiua atsieina. Gaukite bile kokioje aptiekoje. Pasirupinkite gauti tuojaus.

Sloan's Liniment Kills Pain

AR KARĖ JAU UŽBAIGTA?

Jus džiaugiatės girdėdami Harry Lauder's dainas: "Ura,, karė jau užbaigta! Ura, kova laimėta." Bet tenai yra karė, kuri negali užsibaigti, — Musų nuolatinė kova su nuodais, pagamintais musų žarnose pagal veikmę bakterijų, kurios įsigavo į musų kuną, turi buti kaip galint greičiau prašalintos. Trine's American Elixir of Bitter Wine yra taja gyduole, kuri švariai išvalo žarnas. Čia yra vienas pavyzdis, kuris buvo pasekme daugumos pacijantų: "Leadville, Colo., sausio 28 d., 1919. Jei aš nebučiau turėjus Triner's American Elixir Kar čiojo Vyno, aš bučiau jau mirus. Jusų Giovanni Pietti." Visose vaistinyčiose $1.10. — Nuo reumatizmo, neuralgijos, lumbago, skaudinčių muskulų ir kitų panašių gėlimų, torturuojančių jumis, kreipkitės tuojaus pagelbos. Triner's Liniment veikia greitai ir yra pasitikėtinas. Visose vaistinyčiose 35 ir 65c., per krasą 45 ir 75c.

JOS. TRINER CO., 1333 — 1343 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

WATERBURY, CONN.

Didelis Teatras!

Teat-ka D-ja "Aušra" stato scenoje garsų veikalą "Du Broliu," 4-jų veiksmų, 5-kių atidengimų dramą, iš lietuvių gyvenimo Amerikoje. Spektaklis atsibus **nedėlioje, 2-trą dieną kovo, 1919 m., Svetainėje 48 Green st.,** Waterbury, Conn. Svetainė atdara 6:30 val. vakare. Pradžia 7 30 val. vakare.

Gerbiamieji Waterburiečiai, ir apielinkinių miestų lietuviai! Virš minėtas veikalas naudingas kiekvienam pamatyti perstatant jį scenoje. Pats veikalas "Du Broliu." yra pamokinintis ir nupiešia prie kokio likimo priveda musų brolius lietuvius tuli smuklininkai su savo darbais.

Veikale dalyvauja apie 30 aktorių. Tat nė vienas nepamirškite atsilankyti ant šio gražaus, ir pamokinančio teatro. **Aušriečiai.**

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Prieš gydymą.

Pasekmingas, mokslišKas gydymas dykai del vyru ir moteriu.

Ar slinka jums plaukai?

Ar pražilę jusu plaukai nuo metu? Ar užkresti kokias nors ne sveikumais ir limpanti jie?

Ar randas plaiskotes, niežas odos galvos?

Ar plinki, bei pradedi plikti?

Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytu ligu, tai stenkites apsauguoti jos. Užsakykete iluostrota knygute jusu prigemtą kalba:

"TEISYBE APIE PLAUKUS,"

Ketvirtoje savaite.

Parašita europos garsingo specialisto, kurioje randas ivairios žinios:

Gražybe plauku,—sudejimas plauko ir odos galvos. Priežastis slinkimo plauku ir žilumas —Kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus.—Ir kaip tai i penkius savitis tureti gražius plaukus.-Žili plaukai.—Barzda.—ir dekavones nuo užganedintu kliętu.

GYDYMAS DYKAI.

Šeštoje savaite.

Mes galeme pertikrenti kiekviena, kad gyduoles CALVACURA sulaiko slinkimą plauku prašalina plaiskotes ir augina gražius plaukus Už 10 centu arba krasos markems prisiustus sykiu su Jusu antrašu. Mes išsiučeame kiekvienam dolerine dežute Calvacura—os. N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." Išplaukete žemiau atspaustą kupona ir siuskete šianden.

UNION LABORATORY, Box 434, Union, N. Y.

UNION LABORATORY,
Box 434, Union, N. Y.

Siučiu i dedamas 10 centu del apmokejimo kaštu persiutimo, meldžiu išsiusti man tojaus jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." (Pasiuskete sykiu kupona su jusu antrašu.)

Lietuviškas Išradėjas.

Šituo vardu išleidome naują knygutę del išradėjų, turi 20 paveikslėlių ir iliustracijų, visokių išradėjų ir išradimų su aprašais ir paveikslais miestų New Yorko ir Washingtono. Tą bran gią knygutę mes išsiunčiame kiekvienam ant pareikalavimo.

DYKAI

Jeigu jus norite žinoti kiek turto susikrovė ir kiek dar galima susikrauti su pagelba naudingų išradimų, tai rašyk tuojaus reikalaudamas tos naudingos knygutės. Kaipo žinovai (ekspertai) patentų — bandome **DYKAI.** Rašykite pas:

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES (Inc.)
NEW YORK, N. Y.
256 Broadway (AL)

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvis, oisterius, klempsus, vėžius, taipgi marinavotus galima gauti kenuose.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėmis ir į krautuves.

Sullivans, Vernon Square, FISH MARKET.

KEPENŲ NESMAGUMAI.

"Severa's Liver Pills.))

(Severos pigulkos kepenims) dirba puikiai. Aš sirgau su pilvo nesmagumais per 4 metus nuo pradžios vartojimo jusų pigulkų mą labai pagerėjo. Aš visada turėsiu jų savo zoposte, ponia Jos. Weinreb, R.F.D. No. 1 BOX 46, Philo, Ohio.

Kas tik jas išmėgino, pranešа, kad jos dirba labai puikiai, pagelbėja užkietėjime ir negromuliojime, kepenų nesmagume, geltligėje ir panašiose kepenų ligose. Nuo vienos iki dviejų pigulkų einant gulti yra ikvaliai delei sveikatos. Kaina 25c. už dėžutę visose aptiekose.

W. F. Severa Co.,
Cedar Rapids, Iowa.

BENJAMIN MENDELSOHN

Advokatas

Veda visokias provas teismuose. Kalba slavoniškai, lenkiškai, serbiškai, hrovatiškai, rusiškai ir vokiškai. Ima provas šios šalies ir krajavas.

931-932 Slater Building
390 Main St., Worcester, Mass.

Kuopni Vaistai

IR UŽTIKRINTOS

GYDUOLES

Mes esame importuotojais visokių vaistų ir galime pristatyti visados kuopniausius ir šviežiausius jumi vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblewsklo kaip Zmejacznik, Rožių Balsamas ir visų eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.

Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.

Daktarų receptai kuogeriausiai speciališkai sutaisomi.

Brewer & Co.
56 FRONT STREET, ... WORCESTER, MASS.

Užsakymai prisiųsti paštu, greitai išpildomi.

Dr. F. B. Puskunigis,
175 Green Street, Worcester Mass.

Priimami ligoniai sekančiose valandose:

Nuo 8 iki 11 prieš piet
Nuo 1 iki 3 po piet
Nuo 7 iki 9 vakare.

Geriausios rušies akiniai,— 1/10 12 K. auksų aptraukti rėmeliai, vertės $2.50, musų kaina $1.98. Stiklus akiniams suteikiam sulyg akių per musų akių registruotą Optometristą — nedaugiaus kaip $2.50.

OPTICAL DEPT.
Denholm & McKay Company
Worcester, Mass.
Boston Store.

PUIKI UŽEIGA PAS

ANTANĄ SVIDERSKĮ

Jis laiko puikų restaurantą, saliunę, netoli nuo stoties, pakeleivingiems ir Worcesterio lietuviams labai paranku. Visada priimnus patarnavimas. Prie gerų valgių galima gauti ir išsigerti. Atminkite adresą:

50 Grafton street,
Worcester, Mass.

DR. J. A. TESSMER

DENTISTAS

306 Main St. Tel. Park 3310

Laikis savo ofisa atidara Utarnyko ir Ketvergo vakarais pervisus žiemos mėnesuis.

HOTEL VERNON

Prop.M. Mc.Gady
Vernon Square, Worcester, Mass

Puikiausias viešbutis lietuvių apgyventoj vietoj.

Pagelbsti Sergantiem

Gydau moterų užsisenėjusias ligas, kaip tai vidurių, baltųjų, mėnesinių, priepuolio, sukatų ir patrukimų.

A. KUPSTIENĖ,
366 Millbury st.,
Worcester, Mass.

"AUŠRINĖ"

Geriausias moterų žurnalas, išeina prieš 15 dieną kiekvieno mėnesio. Kaina metams su prisiuntimu $1.50. Adresas:

"AUŠRINĖ,"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Lietuvis Graborius

Šiuomi pranešame Worcesterio lietuviams, jogei mes užsimame graborystės reikalais. Atliekame kuopigiausia ir geriausia laidotuvių reikalius. Taip-gi pat ir krikštynų ir vestuvių reikalus.

Viską atliekame kuopuikiausia ir meldžiame su visais reikalais kreiptis pas mus šiuo adresu:

Simonas Grinkevičius,
80 Ward st.,
Tel. Cedar, 1994, Worcester, Mass.

Dr. Kathalyn Voorhis

28 Pleasant St. Worcester, Mass.

Speciališkai užsiima gydimu MOTERŲ ir VAIKŲ nuo visokių ligų.

Valandos nuo 2 iki 4 po pietų
Ir nuo 7 iki 8 valandu vakare

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester

Aš esu Expertas auksavime | Žemiausios Kainos

Traukiu dantis be skausmo

DR. FREDER ICK BROWN
34 FRONT STREET — Next To Plaza Theatre
Atdara Vakasrais

Lietuviška valgykla ir keptuvė

įvairių gardumynų

Su šiuomi pranešam visiem lietuviam kad prie musų valgyklos šiomis dienomis mes ati dareme ir keptuvę įvairių piragaičių, keksų ir pajų. Kviečiame pas mus užeiti valgyti nes čia visada rasite sviežiai viską padaryta. Taipgi į namus galėsite imti musų keptuvės gardumynus.

Nepamirškite adreso

ROYAL LUNCH
12 Grafton St. Tel. Park 8266 Worcester

KUR BĖGI JONUK?

—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.

10 Vernon Square.

Tę parduoda gerus čeverykus.

Nepamirškite musų

Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES

Naujausios mados sutai, įskrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negų kur kitur.

Kviečiame visus atsilankyti

V. GINKUS
52 Millbury Str.
Worcester, Mass.

Geriausias Blekorius!

PELENŲ SIETUS, TRIUBAS IR BAČKAS DAROME IR TAISOME.

Blekes stogus, boilerius, šilto oro pečius įdedame ir taisome. Garo gazo ir vandens triubas įvedame ir taisome. Darbą gerai ir nebrangiai atliekame.

Smith Heating & Ventilating Company
34 36 ir 39 Bartlett Street, ties Trumbull Square
WORCESTER, MASS.

GERIAUSIA

Ceverykų Krautuvė

Jeigu nori nerų drutų ir smagių Čeverykų ateikite pirkti pas

Amutį ir Ananką

o visada busi užganėdintas savo pirkimu.

Amutis ir S. Ananka
27 Millbury St., Worcester, Mass